

Munkaadó és kiadóhivatal

SZUBOTICA

ZMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok

Kiadóhivatal 8-58

Munkaadó 5-20, 5-53

NAPILÓ

Előfizetés és befizetés

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, hétfőn és
szombatnap utáni napokon is

XXIX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1928. DECEMBER 15.

340. SZÁM

SZOMBAT

A diáksztrájk

A szentai hetedik gimnázisták sztrájkja, amelynek jelentőségét a szülők csatlakozása fokozza, rátereli a közvélemény figyelmét a középiskolai oktatás nehézségeire.

A sztrájk oka az, hogy a matematika tanára az osztály tanulójának hatvan százalékát megbuktatta. Nem fér hozzá kétség, hogy egy diáksérelem orvoslásának nem megengedett és legális módja a sztrájk. Ha azonban a diákok mégis erre az elkeseredett lépésre határozták el magukat, akkor a felsőbb hatóságoknak a rendfenntartás és fegyelmezés szükségességén kívül a tanítási módszer követelményeit is mérlegelniük kell. Egy osztály abnormisan gyenge előmenetelét az okok egész szövevénye idézheti elő. A modern pedagógia abból indul ki, hogy e tekintetben az oknyomozás nem korlátozható pusztán a diákokra, hanem — különösen, ha a csak egy tárgyból feltűnően magas a bukttatás százaléka — meg kell vizsgálni, vajon nem a tanár metódusában vagy temperamentumában rejlik-e a hiba. Erre a vizsgálatra természetesen nem a diákok hivatottak és csak a kétségbeeséssel Magyarországra, hogy az önbíráskodás terére léptek.

A közoktatásügyi minisztérium bizonyára meg fogja találni a módját annak, hogy ezt a kinos affért a szülők érdekeinek és a tanári kar tekintélyének megóvásával elsimítsa. Amde a konkrét eset elintézésével maga a probléma, amelyet a szentai diáksztrájk vetett az aktualitás felszínére, még nem oldódik meg.

Egy évtizeddel ezelőtt az iskola nivósültyedésének megokolásul hivatkozni lehetett a háborús nevelés folytán meglazult diszciplinájú tanulóifjúságra, amelynek a zavaros időkben el-tompult az érzéke a tanári intelmek iránt. Amint a háborútól eltávolodtunk, ez az alapvető akadály évről-évre csökkent és most már nem tulus az állítani, hogy ami a tanulmányokat illeti, az iskola rendes kerékvágásba zökken. A szülők fokozott gonddal öröködnék gyermekeik fejlődése fölött és teljes mértékben az iskola rendelkezésére állanak, hogy annak működése mennél gyümölcsözőbb legyen. Bizvást megállapítható, hogy a szülők társadalmi részéről az iskola minden támogatást megkap. Másfelől azonban a szülők aggodalommal látják, hogy gyermekeik ugyszólván az egészségük rovására tul vannak halmozva tanulnivalóval. Olyan diáknak, aki súlyt helyez arra, hogy mindig felkészülten menjen az iskolába, alig marad ideje az olvasásra, vagy sportolásra. A háboru előtt Európaszerte az volt a pedagógiai irányzat, hogy a növendékek az iskolai órák alatt sajátítsák el a tananyagot s otthon csak az írásbeli feladataikat végezzék el és az iskolában már magukévát tett ismereteket rögzítsék jobban meg. Ez az egészséges pedagógiai szellem nem tudott még kiemelkedni abból a dekadenciából, amelybe a kor viharai döntötték és épenséggel nem elfogultság a szülőktől, amikor gyermekeik tulságos elfoglaltságát és a vele arányban nem álló eredményt az iskola fogyatkozásának tulajdonítják.

A szentai diáksztrájk mementő arra, hogy a gyenge pedagógiai aratásnak a tanítási rendszerben gyökerező okai is vannak. A jó és hivatásuk magaslátán álló tanárok mellett akadnak olyanok is, akik alig tanítanak, csak leckét adnak fel és kikérdeznék. Ezek a leckefeladó és feleltető tanügyi gépek rendszerint sokkal követelőzőbbek, mint azok a professzorok, akik nem kimélik meg magukat az igazi tanítás fáradsalmaitól. Aki jól tanít, soha sem olyan szigorú, mint aki rosszul vagy sehogy sem tanít. A tanügyi kormányzatnak arra kell törekednie, hogy a tanárképzés kimélyítésével és a tanári státus szelektációjával az iskolai tanítást interzivebbé tegye. Nem szabad tűrni, hogy a diákság a sztrájk fegyveréhez nyuljon, de azok a reformok sem mellőzhetők, amelyek a sztrájkra lázó jelenségeket kiküszöbölik az iskolából.

Távol áll tőlünk az a szándék, hogy a szentai hetedik gimnázisták és egyik tanárjuk pö-

rében akár pro, akár contra ítéletet mondjunk. Nincs is semmi olyan értesülésünk, amelyre egy ilyen ítélet támaszkodhatna. Mi ezt a sajnálatos ügyet csak alkalmul használjuk fel arra, hogy

az iskolai tanítás szervei bajainak szanalását sürgezzük és siettessük azt a folyamatot, amely a tanulóifjúság könnyebb boldogulásához és nagyobb tudásához vezet.

A pártvezérek konferenciája foglalkozott Davidovics Ljuba követeléseivel

A demokrata párt vezére a költségvetés csökkentését is követeli

Beogradból jelentik: Korosec Anton dr. miniszterelnök péntek délelőtt hosszú tanácskozást folytatott a kormánypártok vezéreivel mindazokról a nyitott kérdésekről, amelyek az utóbbi időben a négyes koalíció helyzetét megnehezítették. Először Vukicsevics Veljával, a radikális klub elnökével tanácskozott a miniszterelnök, utána pedig pártvezéri konferencia volt, amelyen a miniszterelnökön és Vukicsevicsen kívül Davidovics Ljuba és Spaho Mehmed is résztvettek.

A kormánypártok vezéreinek tanácskozása politikai körökben nagy feltűnést keltett. Maguk a pártvezérek nem voltak hajlandók nyilatkozni a tanácskozások tárgyáról. Korosec miniszterelnök a konferencia után rövid audiencián jelent meg Öfelségénél.

Jól informált körökben a pártvezérek titkolózása ellenére is tudni vélik, hogy a konferencián Davidovics követeléseiről volt szó, elsősorban arról a legujabb követeléséről, hogy a költségvetést csökkentsék. Davidovics előtörtökön megbeszélést folytatott Setyevov Szlavkóval, a demokrata párt egyik költségvetési szakértőjével, akinek felvilágosításai után állította fel azután azt a követelést, hogy a költségvetést legalább annyival, amennyivel nagyobb a tavalyinál, tehát 600 millióval redukálják. Megegyezés még nem jött létre, minthogy Korosec ezt a kérdést a kormányon belül is tanulmányozni kívánja.

Davidovics ezenkívül egész sor más követelést is terjesztett elő, többek között a korrupciós törvényre vonatkozólag is. Erre a törvényre nézve a radikálisok és demokraták közt nézeteltérés van, mert a demokraták azt kívánják, hogy a törvény érvényét terjesszék ki a miniszterekre is, míg a radikálisok szerint a miniszterekre csak a miniszteri felelősségről szóló törvény alkalmazható. Valószínű, hogy a pénteki konferencián még nem tárgyalták le az összes függő kérdéseket és így a pártvezérek további tanácskozása várható.

Kombináció egy új hármas koalícióról

A beogradi sajtó a kormánypártok közt állandóan felmerülő konfliktusokban a négyes koalíció bomlásának jelét látja és különböző új kombinációkat kolportál. A legérdekesebb ezek közül a kombinációk közül az, hogy Vukicsevics Veljával az élén hármas koalíció jönne létre a radikálisokból, a szlovén néppártból és a muzulmánokból. Azok is, akik ezt a kombinációt valószínűnek tartják, csak a költségvetés megszavazása utáni időre várják a megvalósulását.

Törvényhozási intézkedések készülnek a parasztdemokrata koalíció ellen

A radikálisok és a szlovén néppárt körében sokat beszélnek a parasztdemokrata koalíció ellen irányuló törvényhozási intézkedésekről. Így elsősorban az államvédelmi törvényt akarják kiterjeszteni a külföldön folytatott államellenes propagandára. Feltűnt, hogy Todorovics Ráda, a belügyminisztérium közbiztonsági és államvédelmi osztályának főnöke, péntek délelőtt megjelent a miniszterelnökségen Korosecnél és hosszasan konferált vele.

Készülnek a tartományi önkormányzati törvény módosítására is olyan értelemben, hogy a tartományi választmány tagjai csakis a tartományi közgyűlés tagjaiból kerülhessenek ki. Ez az intézkedés elsősorban a horvát parasztpárt ellen

irányul, melynek vezérei, bár nem tartományi képviselők, tagjai a tartományi választmányoknak.

Marinkovics külügyminiszter audienciája

Marinkovics Voja külügyminisztert Öfelsége pénteken délelőtt kihallgatáson fogadta. Az audiencia több mint egy óráig tartott.

A parlamenti bizottság elfogadta a szerzői jog védelméről szóló törvényt

A törvényhozó bizottság pénteken délelőtt tárgyalta a szerzői jog védelméről szóló törvényjavaslatot. Az ülés megnyitása után Grol Milán közoktatásügyi miniszter hosszabb exozet mondott, amelyben ismertette a javaslatot. Elmondotta, hogy a szerzői jog az ország egyes részein eddig is törvényes védelemben részesült és hogy a javaslatot, amely a külföldieknek is biztosítja a szerzői jog védelmét, egy nemzetközi kongresszus is letárgyalta. A javaslatot a törvényhozó bizottság albizottsága is letárgyalta és kisebb módosításokat eszközölt. Kérte a javaslat elfogadását.

Lázics Voja szólalt fel ezután és kijelentette, hogy a földművespárt ennek a kormányának egyetlen cselekedetét sem helyesli és ezért nem bocsájtkozik beje a javaslat kritizálásába, holott igen sok kritizálni való van benne. Ezután megcjtették az általános szavazást, majd rövid vita után részleteiben is tizenhólc szavazattal egy ellenében megszavazták a javaslatot.

Elfogadták az agrártörvény első huszonöt szakaszát

A nagybirtokok likvidálásáról szóló törvényjavaslatot tárgyaló bizottság péntek délelőtt megkezdte a javaslat részletes vitáját, miután a kormánytöbbség által kiküldött szűkebb bizottság Popovics Dáka agrárreformminiszterrel egyetértésben különböző módosításokat dolgozott ki. A bizottság a pénteki ülésen elfogadta a javaslat első huszonöt szakaszát és későbbi döntésre csak az agrárreform pénzügyi lebonyolítására vonatkozó paragrafusokat tartották fenn.

A pénteken elfogadott szakaszok rendelkezései jelentősek abból a szempontból, hogy ezzel a törvény véglegesíti az eddigi állapotokat és a törvény alapján hat hónapon belül likvidálni lehet az egész agrárreformot.

Az első szakasz az 1919. és 1922. évi agrárrendeletek által teremtett birtokállapotot és az eddig keresztülvitt földosztást véglegesnek nyilvánítja.

A második szakasz kimondja, hogy további földosztás, egyes speciális esetek kivételével, nem lesz.

A harmadik szakasz szerint az agrárérdekeltek tekintetében sem lesz többé változás. A földosztást csak ott lehet revizió alá venni, ahol olyan földet osztottak fel, amely a törvény szerint nem lett volna kisajátítható, vagy ahol még van olyan nagybirtok, amelyet a javaslat szerint ki lehet sajátítani. Az agrárérdekeltek revizója csak abban az esetben lehetséges, ha azok, akik földet kaptak, nem voltak jogos igénylők. Ujabb agrárérdekelteknek csak akkor lehet földet adni, ha megfelelő föld szabadul föl.

A negyedik szakasz kimondja, hogy a földosztás revizóját a törvény életbeléptetésétől szá-

mitott három hónapon belül kérhetik a földbirtokosok és a miniszter további három hónapon belül köteles határozni. Ennek az időnek letelte után többé semmiféle revízió nem lesz.

A további szakaszok a földbirtok maximumáról és a szupermaximumról tartalmaznak rendelkezéseket.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság pénteken délután tar-

A minisztertanácson ellentétek merültek fel a demokrata párt követelése miatt

Korosec miniszterelnök péntek délutánra összehívta a minisztertanácsot, amelynek ülése egészen háromnegyed nyolcig tartott. A tanácskozás után a miniszterek csak annyit mondtak az újságíróknak, hogy reszortügyeket tárgyaltak a konferencián. Munkatársunknak mégis sikerült megtudni, hogy a minisztertanácson erős ellentétek és nézeteltérések merültek fel a kormány tagjai között. Korosec ugyanis a minisztertanács elé terjesztette Davidovics egyes köve-

tott ülése folytatta a költségvetés tárgyalását. Az ülést Parezsanin Ratkó radikális beszélté végig. Követelte, hogy turisztikai szempontból fejtsenek ki hatásos propagandát. Különösen a dalmáciai vidékek propagálását tartja fontosnak, hogy a külföld megismerje ezeket a gyönyörű országrészeket és külföldi pénz jöjjön az országba.

Parezsanin beszéde után az ülést berekesztették és folytatását szombat délutánra tűzték ki.

teléseit, amelyek tekintetében nem jött létre meg-egyeződés.

A konferencia után Korosec azonnal magához hívatta a pártvezéreket. Vukicsévics és Spaho meg is jelentek, de Davidovics nem jött el. Politikai körökben gyorsan elterjedt a híre a minisztertanácson történt eseményeknek és azok azt az általános impressziót keltették, hogy a tanácskozások eredménytelensége miatt a kormányválság elkerülhetetlennek látszik.

Javult az angol király állapota

Az infekció terjedése megállt a műtét után

Londonból jelentik: A király állapotát a sikerült műtét után kedvezőbben ítélik meg és azt hiszik, hogy a gyógyulás most már inkább az erőbeli alapon fog műlni.

Ebben a tekintetben biztató jelnek látják, hogy az utolsó jelentések szerint sem hanyatlott a király ereje. Coolidge elnök nagyon megleghangu táviratban gratulált a műtét sikeréhez.

Bizalomkeltően hangzik az utolsó orvosi jelentés, amelyet csütörtökön, a késő esti órákban függesztettek ki a Buckingham-palota főkapuja mellett.

A király közérzése kedvező, az általános állapot javult,

noha kimerültség vett rajta erőt, ami az orvosi műtétnek tulajdonítható, de

az infekció terjedése megállt és az operáció helye továbbra is kielégítő. A palotában bizakodó lett a hangulat és a legjobb jelnek azt tekintik, hogy a láz nem emelkedett.

Biztató körülmény, hogy a király állapotában a műtét után némi javulás

állót be.

A súlyos operáció után nem lehetett arra számítani, hogy a király a műtét következtében támadt kimerültséget gyorsan kiheveri s így az a tény, hogy a kimerültség nem fokozódott, igen jó jel.

A yorki herceg pénteken teljes csöndben ülte meg 33-ik születésnapját és tekintettel a király betegsége, az ünnepség a legszigorubb családi körre szorított.

György herceg szombaton száll a Berengáriára és azokat a hajófülkéket fogja használni, amelyekben Mária román királyné legutóbbi amerikai körutja alkalmával utazott. A herceg a jövő pénteken délben érkezik Southamptonba. A gloucesteri hercegnek valószínűleg sikerül karácsonyra Londonba érkeznie.

Ha a király betegsége továbbra is normális lefolyásnak mutatkozik, akkor a parlament a jövő csütörtökön ülést tart, az utolsó karácsonyi szünetek előtt, azután január második feléig elnapolja magát. Erre az ülésre a munkáspárt interpellációt jelentett be »a bányaterületeken uralkodó nyomorúság« miatt.

Szombaton szabadul ki a zagrebi tüntetés negyvenhét elíteltje

Ötszáz-ötszáz dinárra ítétek két zagrebi háztulajdonost, akik december 1-én fekete zászlót tüztek ki

Zagreből jelentik: A december elsején véres eseményekkel kapcsolatban az ügyészség a négy letartóztatott tüntető ellen hatóság elleni erőszak címén eljárást indított. A vizsgálóbíró elrendelte a letartóztatottak szabadlábrahelyezését, de az ügyész felfolyamodással élt a szabadlábrahelyezés ellen.

A rendőrség letartóztatásban lévő negyvenhét tüntető szombaton tölti ki tizennégy napos büntetését és ezután valamennyiüket szabadlábra helyezik.

A rendőrség pénteken eljárást indított azok ellen a háztulajdonosok ellen, akik december 1-én fekete zászlót tüztek ki. Már két ítéletet is hoztak és két ház-

tulajdonost 500—500 dinár pénzbüntetésre ítétek.

Eljárást indítottak azok ellen a szónokok ellen is, akik a december 1-i tüntetések áldozatának, Petrics Sztankónak temetése alkalmával beszédet mondtak. A szónokok ellen államellenes izgatás miatt indul eljárás.

A Narodni Val szerkesztője, Devcsics Kresimir még mindig letartóztatásban van, bár a törvényszék vádpanácsa elrendelte szabadlábrahelyezését. Az ügyész felfolyamodása folytán az ügy a báni tábla elé kerül, amely elvi jelentőségű döntést fog hozni, hogy a sajtóvétségért elrendelhető-e vizsgálati fogság.

Tizenöt mandátumot szerzett az erdélyi magyarság

A román nemzeti pártnak 349 képviselője lesz a kamarában

Bukarestből jelentik: A romániai választások lezajlása után most már meg lehet állapítani, hogy valóban tiszta választás volt, a közigazgatás sehol sem erőszakoskodott, a népakarat ezuttal minden korlátozás nélkül nyilvánulhatott meg.

Egyedül a magyarság állta végig keményen a választási küzdelmet és a magyarok a vidékeken lényes eredményt ért el.

Ellentétben azzal, amit nemcsak Bratianuék, hanem Maniuék is hirdettek, a magyarság tömör falanszban vonult fel és sehol sem csatlakozott a románsághoz.

A németek, miként a zsidók mindenütt, tulajdonképpen a magyar párt listájára szavaztak.

Az Orient Rádió péntek délután közli, hogy a választások végleges eredménye a kormány hivatalos jelentése szerint a következő:

Kormánypárt 349 (ebből szocialista 9, német 11, cionista 4, független 4),

magyar párt 15,

liberális párt 13,

Lupu pártja 5,

Averescu—Jorga-párt 5.

Miután a beérkezett jelentéseket a központi bizottság már átvizsgálta, ezen az eredményen már csak nagyon kevés korrekció várható.

Az ellenzék ismert vezetői közül a következőket választották meg: Averescu tábornokot, Jorga tanárt, Bratianu Vintilla volt miniszterelnököt, Lupu, Duca, Sasu, Anghelcsu és Banu volt minisztereket, valamint Franatovici volt államtitkárt. Argetolanu, a volt kormány utolsó külügyminisztere még nem kapott mandátumot, minthogy azonban Bratianu, Duca és Sasu két-két kerületben jutottak mandátumhoz, valószínű, hogy Argetolanu is bejut a parlamentbe.

A román kamarai választások eredményét, mint Bukarestből jelentik, eddig azért nem tették közzé, mert a parasztpárt és a liberálist párt közt ellentétek merültek fel a megsemmisített szavazatok miatt. A Bratianu-kormány a múlt választásnál az érvénytelen szavazatokhoz hozzászámította a liberálist párt szavazatait. Ugyanígy akart eljárni a parasztpárt is, ez ellen azonban a liberálisok óvást emeltek. Amíg ezt a kérdést el nem döntik, a mandátumok elosztása nem történhet meg.

Hivatalosan eddig a következő adatokat tették közzé. Leszavaztak 2,840.041-en, tehát majdnem 300.000-rel több szavazatot adtak le mint a múlt választáson. A szavazatok 2.3 százaléka érvénytelen. Százalékokban a szavazatok így oszlanak meg:

nemzeti parasztpárt	77.76 százalék
liberális párt	6.53
magyar párt	6.02
Lupu-párt	2.51
Averescu—Jorga-párt	2.40
kommunista	1.25
cionista	1.15

A kimutatás szerint a magyar párt százalékban ugyan kevesebb mandátumot kapott, mint a liberális párt, azonban mégis több képviselője lesz, mert azokban a megyékben, ahol abszolút többséget kapott, az összes képviselői mandátumok a pártnak jutnak.

Szombaton ejtik meg egész Románia területén a szenátusi választásokat, minthogy itt az eredményt relatív többséggel állapítják meg, az eredmény már valószínűleg szombat este ismeretes is lesz.

Röntgen, mint koronatanu Verekedő szubotcai asszonyok a bíróság előtt

A szubotcai törvényszéken pénteken tárgyalta Pavlovics István törvényszéki elnök büntető tanácsa, a súlyos testi sértés büntetével vádolt Nagy Olajos Ágnes szubotcai asszony bűnügyét. A vád szerint Nagy Olajos Ágnes bottal úgy megverte Polyakovics Énokné, hogy az testének több helyén megsérült és balkezének egyik ujját eltört. A vádlott asszony elmondta, hogy az eset 1926. év őszén történt:

Elnök: Milyen hónapban, milyen napon?

— Kérem alássan én azt nem tudom, nem tudok írni-olvasni és nem tudom megjegyezni magamnak a hónapokat és napokat, tudom, paprikaéreskor volt.

Elnök: Hogy történt az eset?

— Reggel korán meszeltem a házat, amikor arra ment Polyakovics Énokné, aki közvetlen szomszédom. Vele volt Gyulé leánya is. Amikor elmentek előttem, nekem estek és én védekeztem. Sohse hagynak nekem békét. Tegnap is kiabáltak át hozzám, hogy a tyukjukat megettem?

— Mi miatt vesztetek maguk össze?

— A tyukok miatt. Tetszik tudni kérem, a kerítés rossz és alacsony. Előfordult, hogy a szomszédban lakó Polyakovicsék tyukjai is átlátráltak hozzánk. Emiatt keletkezett az egész.

— Megütötte maga az asszonyt?

— Lehet, hogy megütöttem, de ő támadott meg engem.

— De őneki eltört az egyik ujját.

— Nem lehet az kérem, mert ő még aznap elment mángorolni, ha eltört volna az ujját, nem tudott volna mángorolni.

A vádlott után Polyakovics Énokné ötvennyolc éves asszonyt, mint sértettet hallgatta ki a bíróság tanuként. Elmondotta, hogy szombati napon történt az eset, amikor ő templomból jövet hazafelé ment. Vele volt Gyulé leánya, aki a piacon volt bevásárolni és különböző holmikkal megrakott kosarával vele jött. Amikor elhaladtak Nagy Olajos Ágnes háza előtt, az ott állt a kapuban háttartatott kezekkel és azt kiáltotta rám: »piszoklészek«. Én azt mondtam »én nem vagyok piszoklészek, de te tyuklopó vagy«. Erre ő elővette a hátamögül az ásó nyelét és elkezdett engem ütni. A lányom letette a kosarát és kikapta az asszony kezéből az ásónyelet, de ő elvette tőle és újból ütött, ahol csak ért és mikor a kezemmel védekeztem, úgy ráütött a balkezem egyik ujjára, hogy az eltört.

A vádlott asszony többször igyekezett közbeszólni az elnök azonban erőlyesen leintette. A szembesítésnél aztán a vádlott asszony izgatottan kiáltotta, hogy ő volt a megtámadott, míg Polyakovics Énokné megmaradt amellett, hogy ő volt a megtámadott és hogy a vádlott asszony őt bottal ütötte-verte. Egy hónapig nem tudott dolgozni és az nem igaz, hogy aznap elment mángorolni.

Ezután Peracsics Bozsidár dr. és Jeremics Risz-tó törvényszéki orvosok megvizsgálták Polyakovics Énokné balkezének törött ujját. Az ujj össze van zsugorodva, de különben rendesen hajlik. Az összezugszorodást a mosásnak is lehet tulajdonítani. A két orvosszakértő között éppen ezért eltérő volt a vélemény arra vonatkozólag, hogy az ujjon van-e törés, vagy nincs. A két év előtti sérülést most már nem lehetett pontosan megállapítani, ezért a bíróság úgy határozott, hogy a tárgyalást félbeszakítja és Polyakovics Énokné ujját a kórházban fogják Röntgenel megvizsgálni, hogy kétségkívül megállapítható legyen, hogy történt-e törés, vagy sem.

K A R Á C S O N Y R A

K O N R A T H
„ S A B A ”
k é s z ü l é k e t
T U N G S R A M - B A R I U M
c s ö v e k k e l

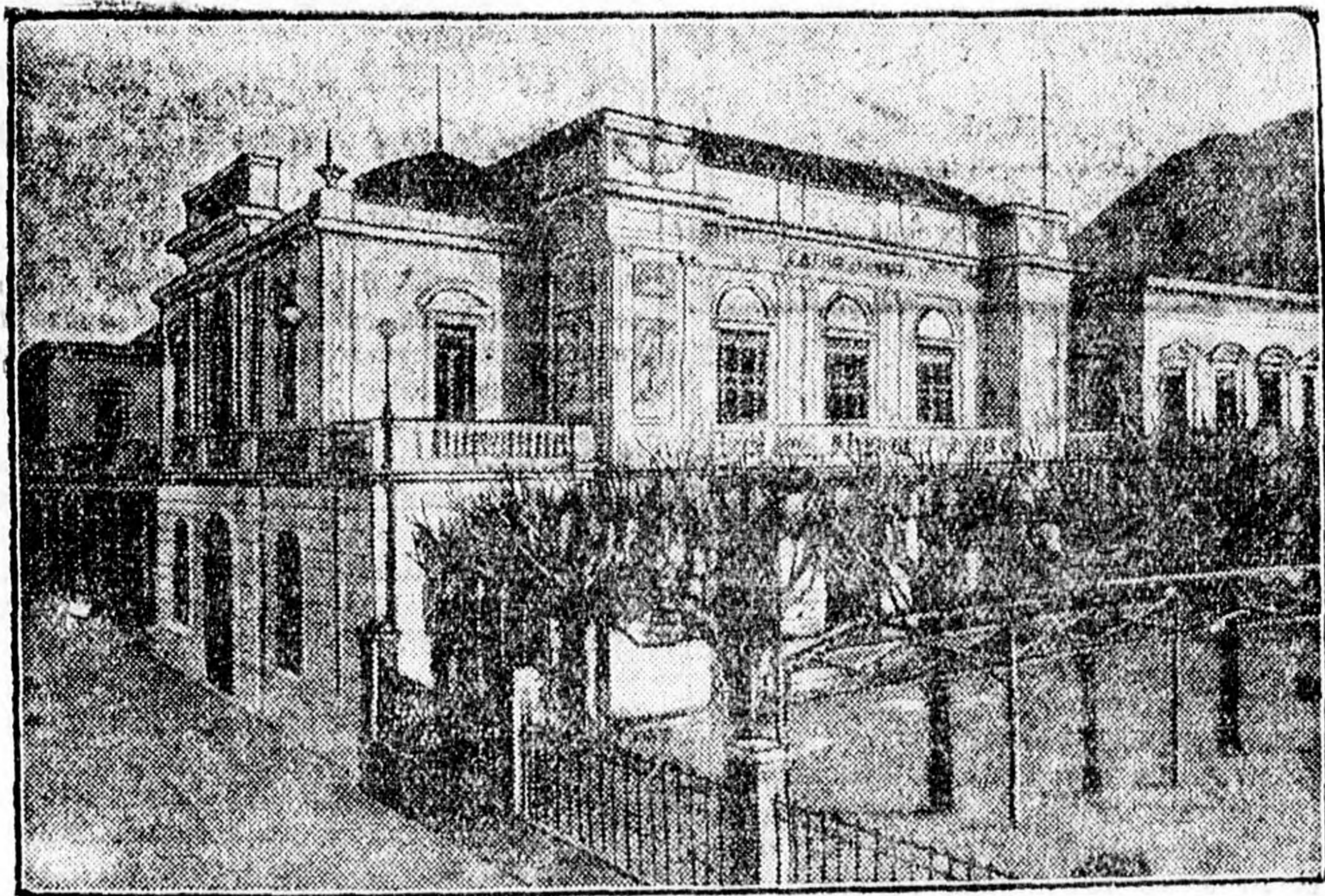
Ennek örül legjobban egész családja

Ausztria csatlakozásáról tárgyalnak Luganóban

A Rajna kiürítés kérdésében likvidációs bizottságot alakítanak, amelyben a német kormány is képviselőt kap — A Népszövetségi Tanács pénteki ülésén a lengyel-litván konfliktusról tárgyaltak

Szombaton berekesztik a Népszövetségi Tanács ülészakát

Luganoból jelentik: A Népszövetségi Tanács péntek délelőtti ülésén Quinones de Leon előadó jelentést A tanács megállapítja azonban, hogy a betervezett adatok szerint a két állam között a közlekedés és az

A luganói Kursalon
ahol a Népszövetségi Tanács üléseit tartják

terjesztett be a lengyel-litván viszály ügyében, amely szerint a tanács tudomásul veszi az eddig elért eredményeket és átmenő forgalom akadályokba ütközik és ezért felhívja az illetékes albizottságot, hogy terjesszen a tanács elő jelentést azokról a gyakorlati rendszabá-

Chamberlain angol külügyminiszter a feleségével Luganóban

arra buzdítja a két államot, hogy a további tárgyalások folyamán a Népszövetségi Tanács múlt évi decemberi határozatának szellemében járjanak el,

lyokról, amelyek alkalmasak e sérelem orvoslására. Voldemaras litván miniszterelnök és Zalesky lengyel miniszterelnök hozzájárulása után a Népszövetségi Tanács elfogadta a javaslatot.

Az ülés napirendjén szerepelt még a felsősziléziai német kisebbség sérelmeinek ügye, amelyet a felsősziléziai Deutscher Volksbund terjesztett a Népszövetség elé.

A német birodalmi külügyminiszter pénteken még egyszer meglátogatta Briand francia külügyminisztert, akitől el is búcsuzott, minthogy

szombaton valószínűleg berekesztik a Népszövetségi Tanács ülészakát.

A német delegáció köréből eredő hírek szerint a harmas tanácskozás során sikerült tisztázni Locarno szellemében a rajnai megszállás megszüntetésének kérdését. Ugyanis megoldást találtak arra nézve, hogy milyen ellenőrzés váltsa fel a katonai megszállást. Briand vetette fel azt a tervet, hogy

alakítsanak egy likvidációs bizottságot, amelyben a német kormány mint egyenrangú fél kapna képviselőt.

Erre a bizottságra várna az a feladat, hogy abban az esetben, ha Németország a versaillesi szerződésből folyó kötelezettségeit 1935-ig nem teljesítette teljes egészében, akkor a fenmaradó adósságok ügyét likvidálja. Stresemannak ez ellen a megoldás ellen nincsen kifogása, csak még akörül vannak eltérések, hogy milyen határokig terjed a likvidációs bizottság jogköre.

Ez a terv tulajdonképpen csak most van kialakulóban és

Luganóban csak elvi megállapodást fognak létrehozni,

Párisi jelentés szerint a luganói hármastanácskozás. Chamberlain, Briand és Stresemann két nap óta tartó meghitt konferenciája természetesen élénken foglalkoztatja a francia sajtót.

A Echo de Paris-nak azt táviratozzák Luganóból, hogy

a rajnai tartomány kiürítésének kérdése még távol van a megoldástól

és a megegyezés útján Briand és Stresemann tanácskozása nemhogy előrehaladást mutatna, hanem ellenkezőleg visszaesést hozott.

Briand azt az engedélyt tette Stresemannak, hogy

kész a jóvátételi fizetések rendezésére irányuló tárgyalásokat összekapcsolni a kiürítés problémájával,

de kikötötte, hogy a szövetségi megszállás megszüntetéséről csak akkor lehet szó, ha a jóvátételi fizetések szabályozása tekintetében a pénzügyi bizottság megegyezésre jutott.

A Petit Parisien genfi munkatársa tudni véli, hogy Briand, Stresemann és Chamberlain hármastanácskozásán főleg Müller birodalmi kancellár legutóbbi beszéde körül forgott a vita, amelyben

Ausztria csatlakozását említette

és noha a kancellár maga is kiemelte, hogy az Anschluss nem időzerű, semmi sem sürgeti, Briand és Chamberlain kívánatosnak tartotta, hogy a német birodalmi kormány részéről olyan nyilatkozat történjék, amelyben

Németország kötelezi magát Ausztria függetlenségének tiszteletben tartására és kijelenti, hogy a csatlakozás csak a Népszövetség tanácsának egyhangú beleegyezésével történhetik meg.

A mi a leszerelést előkészítő bizottság összehívását illeti, abban megegyeznek a párisi lapok genfi tudósítói, hogy

a luganói tanácskozások e részben végleges megállapodásra vezettek.

A konferencia összehívását március elejére tervezik, még pedig Genfben azért ilyen késői határidőre, mert biznak benne, hogy addig a nagyhatalmak között a tengeri leszerelés tekintetében egységes vélemény fog kialakulni. Ugy számítják, hogy az előkészítő leszerelési konferencia júniusig is eltarthat.

A jugoszláviai román párt a kisebbségi pártok blokkjáért

A párt nagygyűlése Banatski-Karlovácon

Vrsacról jelentik: Az országos románpárt szerdán tartotta meg Banatszki Karlovácon szervező nagygyűlését.

A gyűlésen Petrica Tódor pártelnök elnökölt és megjelentek a román párt vezérfői, a helyi szervezetek elnökei és a román parasztság képviselői. Először permanens végrehajtó bizottságot választottak, amelynek tagjai: dr. Butorca Száva, Fisteá Ádám, Solicu György, Mitar John és Petrica Teodor lettek. Kimondotta a román párt, hogy minden közösséget megtagad a pártból kizárt tagjaival (a Guga és Zseancsoporttal).

A párt a sajtó nyilvánossága előtt különösen hangsúlyozni kívánja a párt töretlen egységét és azt a reményét, hogy a közel huszezer román szavazó a jövőben egységes kisebbségi politikát kíván folytatni. A nagygyűlés felhatalmazta a végrehajtó bizottságot, hogy tárgyalásokba bocsátkozzék a kisebbségi pártok, elsősorban a német párt parlamenti képviselőivel a jövőben való együttműködés előkészítése céljából. A párt végcélja a kisebbségi blokk megalakítása. Ennek a célnak megfelelően a nagygyűlés elhatározta, hogy a genfi kisebbségi konferencián képviselteti magát.

Vagyunk — a Bácsme gy ei Napló karácsonyi melléklete

Vajdasági magyar irodalmi almanachot ad mellékletül a karácsonyi szám

Mint már több ízben megírtuk, a *Bácsme gy ei Napló* karácsonyi számához mintegy kétszáz oldalas könyvet ad mellékletül. Ebben az irodalmi almanachban, amely *Vagyunk* címmel jelenik meg, az olvasó meg fogja találni mindazokat a magyar írókat, akik a *Bácsme gy ei Napló* körül csoportosulnak, vagyis az almanach a vajdasági magyar irodalomnak csaknem teljes sereg-szemléje lesz.

A *Vagyunk* az egyes írók standard munkáin kívül az írók arcképét és önéletrajzát is bemutatja az érdeklődő olvasóknak. A *Vagyunk* végleges tartalma a következő:

Ambrus Balázs: Versek, **Aszlányi Dezső:** Bucsu a Muzsától.

Bacdecker: Egy kritikus albumából, **Baldzs Árpád:** Életrajz — karikatúrákban. **Baranyai Lulu:** A csösz. Elkészült goblin (két vers). **Boschn Sándor:** Berill király. **Blazsek Ferenc:** Parázs a hóban. **Berényi János:** A véresöpp. Az ABC elégiája. **Benedek Károly:** Halál a hotelben. **Borsodi Lajos:** A bosszu. **Bródy László:** Margitszigeti derengés. **Bródy Mihály:** A kritika joga.

Czakó Tibor: Köszönni akarok (vers), **Csányi Endre:** Két versfordítás.

Debreczeni József: A házmesterék Ilucija. **Eos:** Boa konstriktor a cipők közt.

Farkas Gejza: Minden — minden. **Fenyves Ferenc:** A vajdasági irodalom önéletrajza (előszóféle). **Földessy József:** A festő szerelme.

Gál Ottó: Futó kaland. **Galambos Margit:** Mi vagy; Nem tudok kérni. **Govorkovich János:** A hadifogoly. **Grüber János:** Három vers. **Gergely Boriska:** Én vagyok a szomorúság. **Gonda László:** A dunai hajózás. **Graber László:** Tíz év kisebbségi sorban.

Hesslein József: Szivrádió. **Kristály István:** Vak ház kalásza. **Komor Mihály:** A kisebbségi újságírás hőskora. **Kosztolányi Dezső:** Versek. **Kemény István:** Új generáció, új irodalom, új erkölcs. **Karlócai:** Az erdő remetéje. **Kovács Antal:** Hiszek (vers).

Lampel Béla: A cárnő ebédje. **László Ferenc:** A pénz. **Laták István:** A düh. Nagy kiáltás a pusztába. **Lucia:** Csevegés.

Magister: Hotel de la Ville. **Mayor József:** Tallózás Novisad művészeti multjából. **Magyary Domokos:** A fenevad. **Móra Ferenc:** Tudom már ki vagyok. **Mar-**

kovic Mihály: Gubbasztó ember. **Mikes Flóris:** Liljana, a szabadító. **Popovics Jován:** Örök melódia. **Radó Imre:** A város legszebb asszonya.

Somlyó Zoltán: Ravatal (vers). **Somogyi Pál:** József és Putifárné. **Vér és vas (vers).** **Sz. Szigethy Vilmos:** Az írógép. **Szász Márton:** Csicsibu herceg csodattetei. **Szenteleky Kornél:** Szinbad utolsó estéje. **Sinkó Ervin:** Emlékezés 1928-ból. **Szabó János:** Téli este (vers). **Szegedy Emil:** Az én karácsonyi novellám. **Somfal János:** A pince. **Sokosics József:** Apropos.

Tamás István: Szegény ember (vers). **Török Árpád:** A Vajdaság politikai helyzete.

Quasimodo: Smith Jeremiás gyilkossága.

Vidor Imre: A küszöb előtt. **Vig Lajos:** Mi vagy (vers). **Makaróni (novella).** **Vértes V. Károly:** Miért? Utón (két vers).

Weidinger Dezső: Hajók, ha éjjel találkozunk.

Hatvan magyar író szerepel a Bácsme gy ei Napló karácsonyi számában, hatvan magyar író, hatvan magyar írás, hatvan fénykép. Szébb, imponálóbb ajándékot nem adhat vajdasági újság a vajdasági olvasó karácsonyfájára.

Félreértések elkerülése céljából újból hangsúlyozzuk, hogy a *Vagyunk* a *Bácsme gy ei Napló* karácsonyi számának melléklete és külön nem kapható, hanem csak a karácsonyi számmal együtt, amely kétszázötven oldalas esz. A gazdag karácsonyi számnak az almanach-al együtt tíz dinár lesz az ára és azt mindenki megkapja, aki idejében megrendeli annál a lapárúsítónál, akinél a *Bácsme gy ei Napló*-t rendszeresen meg szokta venni. Hogy minden olvasónk részére jusson karácsonyi szám, ajánatos az alábbi szelvényt a tíz dinárral együtt átadni annak a lapkihordónak, akinél a lapot az olvasó vásárolni szokta:

Kérem részemre elhozni a Bácsme gy ei Napló karácsonyi számát s a *Vagyunk* című almanachot. A karácsonyi szám árát 10 dinárt egyidejűleg befizettem.

Név:

Lakás:

Százszor ötven = ötvenezer

Felmentettek a család vádja alól egy nyugalmazott állami főtisztviselőt

Becskekről jelentik: Érdekes tárgyalást tartott csütörtökön a becskekeri törvényszék büntetőtanácsa. Az ügy még 1919-ben történt és a főtárgyalást azért nem lehetett ezigdig megtartani, mert nem tudták a vádlottnak az idézést kézbesíteni. A vádlott, **Gojkovic Vladimir** negyvenháromeves nyugalmazott állami főtisztviselő, tartalékos lovassági kapitány. Előkelő megjelenésű, elegáns férfi, akit az államügyészség csalással vádolt.

A büntetőtanács elnöke **Bunics Iván** törvényszéki elnök volt, szavazóbírák dr. **Balla Emil** és **Dragoljovic Dragoljub**. A vádat dr. **Párvány Andrija** államügyész képviselte, a védelmet dr. **Pavlovics Gyóka** ügyvéd látta el. A tárgyalás megnyitása után Bunics elnök felolvasta a vádiratot, amely a következőket mondja:

1919-ben egy vasúti delegáció működött Becske-reen, amelynek **Karakasevics Márkó** inspektor volt a vezetője. A delegáció feladata az volt, hogy a MÁV tulajdonából az egyes állomásokat, a felszerelési tárgyakat, mozdonyokat, vasúti kocsikat stb., valamint az SHS. államra eső pénzkészletet átvegye. **Gojkovic Vladimir** ennek a delegációnak volt a pénztárosa. **Karakasevics**, a delegáció főnöke, a kikindai állomás személyzetének fizetésére 130.000 koronát utalt ki, amely összeget **Faragó Ármin** akkori kikindai állomásfőnök vette fel **Gojkovicstól** nyugta ellenében. A vád szerint **Gojkovic** a 130.000 korona helyett csak 85.000 dinárt fizetett ki.

A vádirat felolvasása után a vádlott kihallgatása következett:

— Nem érzem magam bűnösnek — mondotta **Gojkovic**. — 1919. december 5-én utasítást kaptam, hogy fizessék ki 130.000 dinárt a kikindai állomásfőnök kezéhez. A főnöknek leolvastam az összeget, többek között ezer darab ötvenkoronást és ötven darab ezerkoronást, — ez már maga százezer korona — ő a pénzt megolvasta, aláírta a nyugtát és eltávozott. A táská, amelybe a pénzt belerakta, annyira megtelt, hogy nem tudta bezárni, a pénzesomagok kiálltak belőle és nem tartom lehetetlennek, hogy utközben kiesett belőle valami. Három óra eltelté után **Faragó** odajött a vendéglőbe, ahol vacsoráztam és tolmács útján közölte, hogy negyvenötezer koronája hiány-

zik. Azt mondtam neki, hogy ezt a vendéglőben nem lehet elintézni, jöjjön másnap a hivatalomba, majd ott megbeszéljük a dolgot. Másnap eljött, de mivel nekem a pénztárban fölöslegem nem volt, nem fizethetem ki neki a negyvenötezer koronát.

Ezután **Faragó Ármin** volt kikindai állomásfőnök, nyugalmazott vasúti inspektor, szubotica lakos kihallgatása következett. Elmondotta, hogy a pénz, amit felvett, ötven darab ezerkoronás és száz darab ötvenkoronás volt, a többi kisebb címletből állt. Összeszedta egy cédulán és csak nyolcvanötezer koronára jött ki. Szólt **Gojkovic**nek, hogy negyvenötezer koronával kevesebb és azt mondta: »Hát száz darab ötvenkoronás, az nem ötezer dinár, hanem ötvenezer.« Azzal kijavította a cédulán az ötezeret ötvenezerre. Erre a végösszeg persze stimmel.

Elnök: Hogyan lehetséges, hogy ön elhitte, hogy százszor ötven az ötvenezer?

— Megtévedtem. Magam sem tudom, hogyan lehetséges, hogy ilyesmi velem megtörténhetett. Zavarban voltam, egész nap szalagáltam, nem is tudtam jól szerbül. Én a pénzzel elmentem, miután a nyugtát aláírtam és azt a cédulát is otthagytam, amelyen számoltam. De az uton valami nyugtalanított, ösztönösen éreztem, hogy valami nincs rendben. Megolvastam újra a pénzt és láttam, hogy negyvenötezer dinár hiányzik. Rögtön eszembe jutott, hogy hol a hiba, százszor ötven az csak ötezer, nem ötvenezer. Rögtön magamhoz vettem **Szeredai Ernő** vasutast, aki jól tudott szerbül és megkerestük **Gojkovic**ot. A vendéglőben találtuk meg és mondtuk neki, mi történt. Erre ő azt felelte:

— Az lehetetlen. Hiszen ötven darab ezerkoronást adtam, az ötvenezer, száz darab ötvenkoronást, az is ötvenezer...

— Száz darab ötvenkoronás az csak ötezer és nem ötvenezer — szóltam közbe — éppen itt van a hiba.

— Igaza van, csakugyan — felelte erre **Gojkovic**. — Jöjjön föl holnap a hivatalba, aztán majd rendezzük a dolgot.

— Másnap felmentem, de **Gojkovic** azt mondta, hogy a cédula elveszett. Ő pontosan számolt és a nyugta százharmincezer koronáról szól.

Elnök: És a negyvenötezer koronát magának meg kellett fizetnie?

— Nem. Még ez a tétel nincs lezárva.

Ezután **Faragó** szembesítették a vádlottal, ami igen izgalmas lefolyású volt. Mindketten megmaradtak állításaik mellett, majd **Faragó** inspektor emelt hangon mondta:

— **Biró** urak, tán nem gondolják, hogy én lop-tam el azt a negyvenötezer koronát? Uraim, ha én lopni akartam volna, lophattam volna milliókat abban az időben és átmehettem volna vele Magyarországra, mint sokan mások megtették. Én harmincyolc évig szolgáltam az államvasutat, ittmaradtam, Kikindáról a szubotica vasutigazgatóságához kerültem osztályfőnök helyettesnek és becsülettel mentem nyugdíjba. Nem állítom azt sem, hogy **Gojkovic** csalási szándékkal adott negyvenötezer koronával kevesebbet. Ő bizonyára jóhiszeműen tévedett, de mikor már megtörtént és megtudta ezt, akkor talán...

Itt a vádlott közbevágott és remegő hangon mondta:

— Ez volt az én sorsom, az a szerencsétlenség, hogy **Faragó** ur engem meggyanúsított és kilenc éve viselem a gyanu keresztjét. Uraim, én sohasem loptam, én tartalékos tiszt vagyok, nem iszom, nem kártyázom, nem dohányzom, nem vagyok az a típus, aki a máséhoz nyul. Nem is vagyok rászorulva, nincsenek drága szenvedélyeim, amire kellene.

A kihallgatott tanuk vallomása ellentmondó és zavaros volt, bár legtöbb tanu a vádlott mellett vallott. Nem tisztázta az ügyet a szubotica vasutigazgatóság jelentése sem a megejtett rovincsolásról.

Dr. Párvány Andrija államügyész vádbeszédében a vádlott elítélését kérte, míg **dr. Pavlovics Gyóka** védő felmentést kért. A bíróság rövid tanácskozás után felmentette **Gojkovic Vladimirt** a család vádja alól azzal az indoklással, hogy a család ténye nem nyert beigazolást, mert, ha elfogadják is igaznak **Faragó** vallomását, a családi szándék akkor sincs bizonyítva. Különben ha tényleg kevesebbet adott volna vissza a vádlott és a pénzt magának tartotta volna meg, akkor sem lehet szó csalásról, hanem hivatali sikkasztásról, ehhez azonban a hlány pontos megállapítása szükséges, ami nem történt meg.

Az ítélet ellen az ügyész felebbezett.

Két emberélet egy asszonyért

A megcsalt férj agyonverte a csábító öccsét, az udvarló agyonverte a férjét

Oszijekről jelentik: Érdekes bűnügyet tárgyalt a napokban az oszijekai törvényszék. A vádlottak padján **Gyurgyevics Dusan** fiatal bucsjal legény ült, aki agyonverte kedvese férjét, **Milosevics** **Gojko** negyvenhét éves földmivest.

Milosevics egy nálánál jóval fiatalabb leányt vett el feleségül. A fiatal asszony később megismerkedett **Gyurgyevics Dusan**nal és szerelmi viszony fejlődött ki közöttük, amiről az egész falu beszélt. Egy alkalommal **Milosevics**nek fülébe jutottak a kőszá hírek. Ettől kezdve résen volt s csakhamar meggyőződött felesége hűtlenségéről.

A férj bosszút esküdött és elhatározta, hogy a csábító és egész családját kiirtja. **Milosevics** egy alkalommal összetalálkozott felesége csábítójának testvérel, **Gyurgyevics Szerkóval**. Az elkeseredett ember megtámadta az ártatlan legényt és egy karóval leütötte. Meglátta ezt **Gyurgyevics Dusan** és öccse védelmére sietett.

A férj és az udvarló között borzalmas küzdelem folyt le. Végül is **Gyurgyevics** kicsavarta **Milosevics** kezéből a husángot és fejbcsujtotta öccse támadóját. **Milosevics** összeesett. Néhány nap múlva **Gyurgyevics Szerkó** és **Milosevics Gojko** behaltak sérüléseikbe.

A gyilkos **Don Juant** letartóztatták és tettéért most vonta felelősségre az oszijekai törvényszék. **Gyurgyevics Dusan** a tárgyaláson elmondotta a tragikus végű szerelem történetét. Azzal védekezett, hogy tettét öccse védelmében követte el. A vád- és védőbeszéd elhangzása után az elnök megkérdezte a tárgyaláson jelenlevő özvegy **Milosevics** **Gojkonét**, hogy kér-e kártérítést a vádlottól. A szép özvegy ránézett a vádlottra és lehajtva fejét, halkán így szólt:

— Ötszáz dinárt kérek.

A törvényszék halált okozó súlyos testi sértés büntetésében mondta ki bűnösnek a vádlottat és kétévi súlyos börtönrre ítélte.

Az új üzleti évre szükséges

ÜZLETI
KÖNYVEKET

már most rendelje meg a

Minerva nyomda r. t.-nál
Subotica

Amagyar szociáldemokrata képviselők passzivitásba akarnak vonulni

A magyar képviselőház általánosságban elfogadta a házszabályrevíziót

Budapestről jelentik: A képviselőház pénteki ülésén a házszabályrevízió tárgyalása során *Farkas István* felolvasta a szociáldemokrata párt deklarációját, amely többek között ezt mondja:

— Minthogy semmi reményünk sincs arra, hogy a kormányt és a többséget káros szándékától eltérítsük,

elhatározták, hogy sem a javaslat további tárgyalásában, sem a részletes vitában nem veszünk részt.

A kormány 1922. óta állandóan és tervszerűen csorbítja a közszabadságokat és egyre nagyobb mértékben kiterjeszti hatalmát. A kormánynak nincs oka arra, hogy most a képviselők jogait csorbítsa. A parlament a régi házszabályok alapján nem vált munkaképtelenné. Ellenkezőleg a kormány nem tudta törvényjavaslatokkal kellően foglalkoztatni. A házszabályok szigorítása korlátozná a képviselők szólásszabadságát. Megnövelni az elnöki jogkört, anélkül, hogy garanciát adna az elnöki pártatlanság biztosítására. Megsemmisíti az 1848-as alaptörvényt, amikor a több-

ség határozatából alkalmazott cenzurával a képviselők beszédeit a naplóból kitörölthetik és ilyen módon a sajtót is megfélemlítheti. (Zajos helyeslés az ellenzéken.) Éppen ezért

a szociáldemokrata párt a kormány reakciós politikájának következményeiért minden felelősséget elhárít magától,

de továbbra is vállalja az ellenőrző szerepét. Ha pedig ellenzéki kritikai kötelességének teljesítésében a többségi önkényt találja majd magával szemben, akkor

fel fogja vetni a kérdést, hogy az adott körülmények közt milyen magatartást tanúsítson

és milyen eszközöket alkalmazzon a nép érdekeinek megvédésében.

A szociáldemokrata képviselők kivonulása után *Rubinek István* előadó reflektált a vitában elhangzott ellenzéki felszólalásokra, majd a képviselőház többsége általánosságban elfogadta a házszabályrevízióról szóló javaslatot.

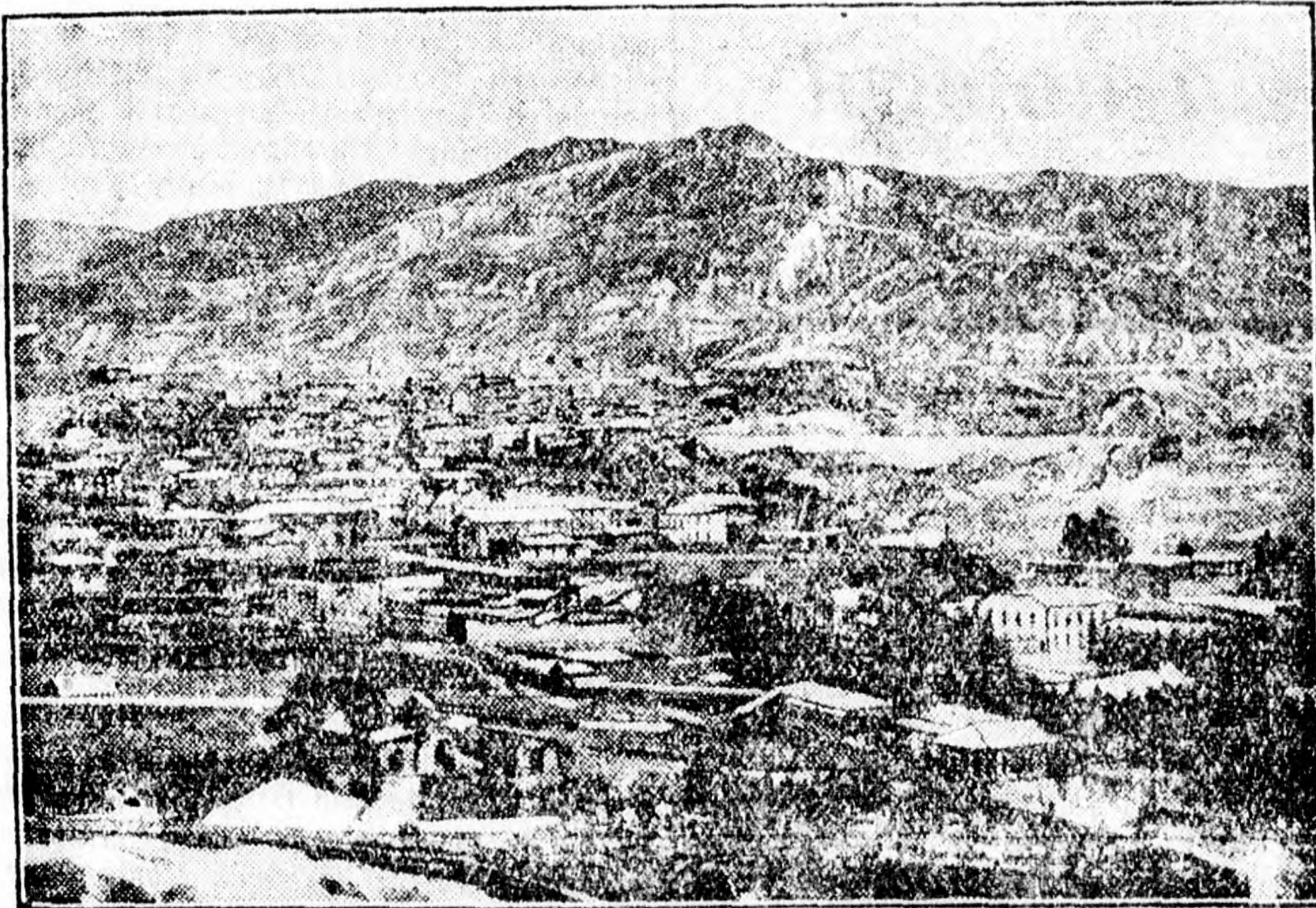
Bolivia megkezdte a csapatszállítókat a paraguay-i határra

Minden amerikai állam összefog Paraguay és Bolivia kibékítésére

Argentina is bekapcsolódott a konfliktusba

Newyorkból jelentik: A washingtoni paraguayi követség hivatalos táviratot kapott a kormányától arról, hogy

és megindult a municiószállítás is a határ felé. Hírek érkeznek arról is, hogy Santa Cruzból jelentékeny fegyveres haderő indult el a határ felé és félt, hogy

Bolivia fővárosa, La Paz

a bolíviai kormány megkezdte a csapatösszevonásokat a Paraguay—bolíviai határon

az első összecsapások közvetlenül küszöbön állanak.

Bolivia és Paraguay térképe

Az árnyékolt rész a mindkét állam által igényelt Chaco Voracl, amely területen Vanguardia városa fekszik

A veszedelmes konfliktus súlypontja Argentínában van, mert újabb hírek szerint

Argentina is bekapcsolódik a két délamerikai állam konfliktusába.

A Hearst-lapok hírt adnak arról, hogy nagyobb argentinai csapatok indultak el Gran Sacho irányába. A washingtoni államkormány megnyugtató hivatalos jelentése azonban úgy szól, hogy

Argentínának béltés szándékai vannak

és Buenos Airesben mindent el fognak követni a fegyveres összetűzés veszedelmének elkerülése érdekében.

A délamerikai államok konferenciája sürgősen felkérte Kellog külügyi államtitkárt, hogy hívja össze az összes államok képviselőit

teljes ülésre, hogy valamennyi állam külön-külön p-

Bolivia elnöke

Siles, aki a háboru és béke kérdésében dönt

nyelmeztesse Bolíviát és Paraguayt a Népszövetség alkotmányának aláírásakor vállalt kötelezettségeikre.

A pánamerikai konferencia által a Paraguay és Bolivia közötti konfliktus megvitására kiküldött külön bizottság elhatározta, hogy ajánlani fogja a konferenciának, hogy minden amerikai köztársaságot, amely a konferencián résztvesz, szólítsanak fel, érvényesítse erkölcsi befolyását a két nemzet közötti feszültség kiküszöbölésére.

Tizenötévi fegyházra ítélték a férjgyilkos vrbászi asszonyt

Leánya hét évet, veje nyolc évet kapott

Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken *Masirevcs dr.* elnök tanácsa, pénteken tárgyalta a vrbászi gyilkosság hümpörét. A bűntény a múlt év február huszonnyolcadikán történt Vrbaszon, amikor a vád szerint *Ilics Zsivojin* szerbiai származású tizenkilenc éves cipész, felesége és anyósa rábeszélésére meggyilkolta apósát *Friesz József* hatvanegy éves jómódu vrbászi gazdálkodót.

Ilics Zsivojin Vrbaszon telepedett le és beleszeretett *Friesz Katica* tizenhét éves feltűnően szép leányba, akit azután megszöktetett. A fiatalok hamarosan visszatértek Vrbaszra, mert a leány anyja belenyugodott a történetbe. Az apa azonban ekkor is makacsul üldözte a vót és nem engedte be lakásába, néhány éjszákára azonban megengedte nekik, hogy a verandán aludjanak. *Friesz Józsefné* egy éjszaka kilopódzott a verandára és rábeszélte *Ilicset*, hogy ölje meg az urát. *Ilics* csak akkor egyezett ebbe bele, mikor felesége is hozzájárult. *Ilics* a következő éjjel végrehajtotta a gyilkosságot. *Frieszné* kiküldte valami ürüggyel az urát az istállóba, ahol *Ilics* egy fejszecsapással leütötte. Az asszonyok azt akarták, hogy *Ilics* a közeli vasúti sínekre tegye a holttestet, hogy azt a látszatot keltsék, mintha az öreg gazdálkodó vasúti szerencsétlenség áldozata volna. *Ilics* erre nem volt hajlandó. Lelkiismereti furdalást érzett és nyomban a gyilkosság után öngyilkosságot kísérelt meg: beugrott a Petár király csatornába, de a vízben meggondolta magát, partra uszott és a legközelebbi csendőrségen jelentkezett.

Ebben az ügyben a szombori törvényszék egy ízben már ítélezett, de a felelbiteli bíróság az ítéletet formai okokból megsemmisítette. A pénteki tárgyaláson *Ilics Zsivojin* elsőrendű vádlott beismerő vallomást tett, míg a két asszony állhatatosan tagadott. A bíróság rövid tanácskozás után meghozta ítéletét, amely szerint *Ilics Zsivojint* előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölésért nyolc évi fegyházra ítélte. *Friesz Katicát* hübriség miatt hét évi fegyházra és özvegy *Friesz Józsefnét* felbujtás miatt tizenöt évi fegyházra ítélte a bíróság. A vádlottak és a védők, valamint az államügyész felelbittek az ítélet ellen.

Legjobb hirdetési orgánium a „BÁCSMEGYEI NAPLÓ”

Litvinov feltűnően békés külügyi expozét mondott

A szovjet új jegyzéke a lefegyverzés kérdésében

Moszkvából jelentik: Litvinov, Csicserin külügyi népbiztos helyettese, a szovjet végrehajtó bizottságának plenáris ülésén nagy külpolitikai expozét mondott, amelyben feltűnően békés módon foglalt állást az összes külpolitikai kérdésekben. A külügyi népbiztos helyettese azon a véleményen van, hogy a világháború után a nagy imperialista államok kezükben tartották a népek sorsát, de ahelyett, hogy a megoldásra szoruló problémákat megoldották volna, a Népszövetség alakjában saját egyéni hatalmi céljaik megvalósítására alkalmas eszközt teremtettek.

Az angol-francia megégyezés és az angol-japán tárgyalások Litvinov szerint új világháborúhoz vezethetnek.

Az ilyesfajta veszedelmes békerontó intrikákkal szemben, Litvinov szerint,

a szovjetkormány kötelessége, hogy aktív békebiztosítási politikába kezdjen és kitarson az általános leszerelés elve mellett.

Litvinov néhány nap előtt ismét jegyzéket intézett Genfben, amelyben arra kéri a Népszövetség urait, hogy újból hívják össze az előkészítő lefegyverzési bizottságot. A szovjet békepolitikája Litvinov beállítása szerint mindazokban az államokban, ahol a fegyverkezés megőrzése vagy megerősítése döntő jelentőségű probléma, rendkívül erős ellenhatást kelt. Az első ilyen állam Franciaország.

A külügyi népbiztos helyettese ezután percekig tartó tetszésnyilvánítás mellett utalt Poincaré egyik mondására, amelyben kijelentette, hogy míhelyt a szovjet jó példával jár elől a lefegyverzés kérdésében, Franciaország kötelességének tartja, azonnal követni. Ha Poincaré ajánlata tényleg komoly volt, akkor a szovjetkormány most jogosan kéri a lefegyverzési bizottság azonnali összeülését.

Ha a kellő előmunkálatok megtörténnek, a szovjet ünnepélyes ígéretet tesz, hogy teljesen föloszlatja a vörös hadsereget.

A vörös hadsereg a proletárállam kiépítését védi és csak addig szükséges, amíg állig fölfegyverzett imperialista államokkal áll szemben. Litvinov biztosítja Briand-t, hogy Lengyelország sorsa iránti aggodalma indokolatlan, mert Szovjetországnak nincsenek agresszív szándékai Lengyelországgal szemben. Lengyelország és Románia Oroszországgal szemben a legutóbbi időben gyanúsán viselkedett — mondotta Litvinov — amit a többek között Le Rond francia tábornok kelet-európai utazása is igazol.

Az egyes államokkal való viszonyra áttérve, Litvinov bejelentette, hogy az angol töke sokkal jobban érzi a Szovjetországgal való szakítást, mint a szovjet orosz nép. Mindazonáltal Oroszország bármikor hajlandó az Angliával való előbbi viszony visszaállítására.

Németország, Litvinov szerint, a legjobb példa arra, hogy egy kapitalista állam milyen könnyelműen dolgozhat együtt egy szocialista rendszerű állammal.

Néhány nyugati állam megkísérelte, hogy megzavarja a német-orosz jóviszonyt. Ezek az intrikák azonban legfeljebb átmeneti sikert eredményezhetnek. Néhány magánjellegű német visszautasítástól eltekintve, a birodalom szótartóan állja a rapallói szerződést és kerülni igyekszik minden olyan állásfoglalást, amely a két ország viszonyát tényleg megzavarhatná.

Litvinov feltűnő melegséggel és lelkesedéssel beszélt az orosz-amerikai viszony javulásáról és azokról a lépésekről, amelyeket a két állam gazdasági és kulturális téren egymás felé tett.

A külügyi népbiztos szerint Szovjetországnak jogi elismerése a tényleges és praktikus elismeréssel szemben csak másodrendű szerepet játszik, így senki sem kifogásolhatja az orosz-amerikai viszony fejlődésének irányát.

is, hogy anyagi viszonyaik nincsenek arányban a régi, díszes lakással.

Jöttek a traktorok, meséli Erdélyi bácsi, nagy értékesökkenés állt be — tíz bis tizenkét milliárdot vesztettem.

Ezt a rendszerváltozás okozta, jöttek a traktorok és egy gözeke, amelynek értéke hatszáz millió volt, nem ért többet százötven millióra.

Erdélyi bácsi elmeséli, hogy a harctéren tizenhét gözékevel szántott a frontok mögött, egész gözeke-ármádiája volt.

— Ahol öldököltek, a harctereken — mondja — én voltam, aki jártam a front mögött és felszántottam a földet. Produktív munkát végeztem.

Be volt rendezve gözekekre, most likvidálják a gyárat és a vállalatot.

Hogy az ő fia itthon csak szépet és jót tanult. A lehető legboldogabb, legszebb családi életet látta. »Ennek a fiúnak az anyja földreszállt anygal — mondja — a világon nincs párja annak az anyának és Béla úgy szereti a mamáját, mint egy hároméves gyerek.

S hogy a fiu itthon a legegyszerűbb életmódot látta. De bekerült egy élnivágó, pesti könnyelmű társaságba. Ez lett a veszte.

— Vigkedélyű gyerek volt — mondja a papa — kérem, azt megmondhatom, néha husz lányt boldított egyszerűen. Boldultak utána lányok. Folyton telefonáltak, úgyhogy kénytelen voltam egy bizonyos órát megjelölni »majd Béla — mondtam neki — 2 és 3 közt, az a te órad, akkor használhatod a telefont.

S mesél a fiúról. »Borzasztó szilaj volt és mint tízéves gyerek, nyereg nélkül ráugrott a csikókra.

S hogy a köznagy egyetemen a végbizonyítványt megkapta, az egyetemen az összes vizsgáit kellett időben és jó eredménnyel letette.

Erdélyi Márk ur nagy nyomatékkal diktálja: »Kellő időben és jó eredménnyel.

Szóval, a végbizonyítványt megkapta s akkor így szólt: »apám, én még fiatal vagyok, van időm és megszerzem a doktorátust. Kiment 1924-ben Berlinbe, a doktori értekezést megcsinálta, tessék, itt van, bekötve, tessék megnézni, címe: Die Entlohnung in Maschinenbau.

S megmutatta Erdélyi Béla doktori disszertációját német nyelven, a következő ajánlással: »Meinem lieben Vater gewidmet.

— Egy napon Béla sürgönyözött, hogy megkapta a doktorátust. Én nyugodtabb voltam, hogy csakugyan letette. Hát hihettem, hogy nem? Minek kellett neki hazudni és hamisítani! Mit akart? Megvolt a rendes végbizonyítványa! Ha három hónapig kint marad, meg van a doktori diploma is, hiszen a disszertáció, amit csinált, nagyon rendes munka. Üres doktori cím miatt?... Hogy Pecten doktor urnak szólítsák?!...

— Hát valahogy én is hibás vagyok — folytatja Erdélyi Béla papája és töpreng közben. — Sok pénz adtam neki. Többet adtam, mint kellett volna. Könnyelmű volt. Nem volt rossz!

— Na és a váltók? Azok könnyelműségi váltók voltak. Rendezve vannak, fedezve vannak. A kamat hosszú időre ki volt fizetve. Neki nem kellett ölni, hogy azokat a váltókat kifizesse, nem volt sürgős. Se panaszos, se káros nincs. Rendezve vannak a váltók. Ez nem váltóhamisítás, magánokirathamisítás.

Most a nősülésről kezdünk beszélni. A család nem is tudta 1927-ben, hogy a fiu megnősült. »Eleintén haragudunk a nősülés miatt — mondja. — Nem a szegénység miatt, de nem tartottuk Bélát komolyának.

— Az Annát mi később nagyon szerettük. A legnagyobb szeretettel fogadtuk. Minden délelőtt itt ettek. Hatszor egy héten itt, egyszer Feueréknél.

És hogy az Anna is úgy szerette a férje mamáját, mint a saját anyját. »Nem volt lakásuk a fiataloknak, a Béla itt lakott, az Anna pedig a szüleinél. De itt kosztoltak. Béla itt lakott és itt aludt a legényszobájában.

Ezt én részemről nagyon érdekesnek tartottam. Hát bizony ez nem volt egy komoly házasság. A férfi otthon, a feleség a szüleinél. Kosztolni hazajártak a férfi szüleihez... Mi ez?

— Nagyon, nagyon könnyelmű fiu volt — mondja Erdélyi bácsi — mindent elhiszek, de hogy ő gyilkolt... Azt nem. Hogy ő gyilkoljon, azt nem... Ha azt mondják, hogy levert, leütött tíz embert, hogy szembe mert tizzel szállni, azt elhiszem róla. Azt inkább elhiszem.

Erdélyi Bélát a tárgyalóteremben meglehetősen ridegen tudom nézni. De a papáját sajnáltam. Csöndben azt mondta: »ausgerechnet» pénzért gyilkol. Ő, ő, aki százmódon tudott pénzt szerezni s mindig szerzett is. Sokkal könnyelműbb annál, hogy gyilkoljon pénzért. Sokkal könnyelműbb.

Az Anna szüleire azt mondja, hogy azokkal most nem jönnek össze. »Nagyon derék, tisztességes emberek — mondja — nagyon sajnálom őket is.

A végén sirváfakadva ezt mondta Erdélyi Márk ur: »Mikor utoljára beszéltem Feuerékkal azt mondtam az Anna apjának... azt mondtam, irigylem őt, hogy az ő gyermeke a föld alatt van. Inkább látnám az anyémet is ott! Ezt én megértem, ha már ezt kell mondanom egy apának...»

Beszélgetés Erdélyi Béla apjával és Forgács Anna édesanyjával

Látogatás a dráma két hőseinek otthonában

Budapest, december.

Az élet nem oly fantasztikus, mint ahogyan azt a rossz német mozirendezők elképzelik. Az élet a legegyszerűbb a világon s akikre egy egész világ izgatottan figyel, Forgács Anna szülei az Attila-ucca 8-ik számú házában laknak, félemelet 3. alatt.

Forgács Anna mamája

A papát Feuer Gézának hívják, igazgató a Metnetgyárirodában, rendes, derék ember, ő gonddal nevelte gyermekeit. A papa most is bent van a hivatalban. Végzi a dolgát, ilyen embernek nincs ideje szerepet adni magának a tragédiában, melynek szörnyű áldozata, Forgács Anna, az ő leánya.

A mama, Feuer Gézné a konyhában segített a főzésben, mikor délben felkerestem Forgács Anna szüleit.

A félemeleti kispolgári lakás üvegajtáján szerény függöny lóg s mikor beléptem a kis előszobába, a szimpatikus mama levetette kötényt és bekísért az ebédlőbe.

Igen csinos asszony a mama, csak a haja fehér. Egészen hófehér. Sokat szenvedhetett, hát ez nem is tréfa. Az újságokban hónapok óta egyéb szenzáció sincs, mint az, hogy méreggel vagy hurokkal ölte meg Erdélyi a Forgács Annát. Millstättből szakértők jönnek, akik részletezik szegény teremtés beleit. Minden szó és mozdulat a lapokba kerül, minden esti kimaradás, minden pofon, minden csók.

Nem interjú kérek a mamától, csak meg akarom nézni közlőrlől, Forgács Anna mamáját. S a lakást, ahol Anna nevelkedett, ahol kislány volt s ahonnan férjhezment.

Minden olyan kicsi a lakásban. Az ajtó, a butorok. A mama is alacsony.

Egy nővérük van otthon, gyűszű az ujján, cérna a kezében. Ez az élet. A világhírű botrány meggyilkolt áldozatának a nővére otthon ül és gombot varr fel.

Nagyon tiszta minden, alaposan kitaraktatták a szobákat, az ablakok ragyognak s az ágyterítők nettek.

Ott ülünk, szegény mama, mint egy áldozat vára, hogy kinezem a kérdéseimmel. Nincs mit kérdezni. Hiszen mindenki mindent tud, a tárgyalás olyan nyilvános, az összes legkisebb részleteket minden órában ezer távirat viszi szét az egész világba.

— Ne tessék semmit írni! — mondja a mama. —

Minél kevesebbet. Kérem... — szinte könyörög. — Ha az urakban jóindulat van...

Mit mondjak neki? Könyörgéssel, esdő tekintettel nem lehet a tenger viharát lecsillapítani. Parafadugóval nem lehet betömni az Étnát.

Amerika minden lapja oldalas képeket hoz Forgács Annáról. Németországban, Amerikában mindenki a legprecízebben tudja, hogy a szerencsétlen színésznő halála után mit mondott nevetve a trafikosnének Erdélyi Béla, s akkor egy szegény mama az Attila-ucca 8. szám alatt, arra kéri a hírlapírót, hogy a sajtó ne nagyon foglalkozzon a dologgal s minél kevesebbet írjanak.

Egy mamától ezt nem lehet csodálni. Orvosságokból él, az orvos minden izgalomtól eltiltotta.

Ott ülünk az ebédlőben és hallgatunk. Ez a hallgatás igen sokatmondó. S az egész lakás velünk hallgat. A kis szobákban a kis ágyak. A kis ablakok. S a kis nővér, aki gombokat varr fel. Gyűszűvel.

Tizennégy éve laknak Forgácsék az Attila-ucca 8. alatt. Annus akkor tízéves gyermek volt. Iskolába járt, talán még elemibe.

A házmester azt mondja rá: »barátságos lányka volt». S hogy Feuerék igen rendes népek, pontosan fizetik a házbért.

A szomszédos suszter, akinél dolgoztattott, így beszél Annusról: »helyes kislány volt. Nem tudott elmenni az ember mellett, hogy ne mondjon valami kedveset. Új cipőt itt nem csináltattott, csak fejletett, sarkaltattott. Kész cipőt is vett, mert sürgősen kellett neki cipő. Neki minden, mindig gyorsan kellett...»

Erdélyi Béla papájánál

A Csáky-uccában laknak, tizenötödik szám alatt, a papát Erdélyi Márknak hívják.

Első emelet első szám a lakásuk, a bejárati ajtó hatalmas, mint egy nagy bolt portálja olyan. Az első emelet első számú lakás mindig a legegényesebb a házában.

Előzőleg Forgácséknél voltam Budán. Az ő félemeleti bejáratuk szűk, majdnem kispolgári, viszonyítva Erdélyiék kapuszerű bejáratához. Az első gondolatom az volt: gazdag fiu és szegény lány regénye.

Igénytelen ember Erdélyi Márk ur, ötvenen felül. Cvikkeres, szomorú ember. Pár év előtt gazdag volt, bérszántóvállalata és gözekegyára volt.

A lakáson mindjárt meglátszik a szomorúság s az

A felebbviteli bíróság helybenhagyta Szabó Mihály gyilkosainak halálos ítéletét

A pénteki tárgyaláson Szabó Márton csak édesanyját vádolta — A többi vádlott tagadta bűnösségét

Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróság pénteken tárgyalta a sztaribecseji Szabó-gyilkosság bűnyűjét. A felebbviteli bíróság ebben az ügyben szeptember hetedikén tartotta meg első főtárgyalását, amelyet azonban a védők előterjesztésére a vádlottak elmebeli állapotának megállapítása céljából elnapolt.

A pénteki főtárgyalás iránt az eddigienél is nagyobb érdeklődés nyilvánult meg és valósággal megostromolták dr. Gyurgyev Boskó felebbviteli bírósági alelnököt, a tárgyalás vezetőjét belépőjegyekért és bár az elnök

A halálraítélt Böresök Mihály

csak igen korlátolt számban adott ki jegyet, mégis az utolsó zugig megtelt a terem érdeklődő hallgatósággal, amelynek soraiban tulnyomó számban hölgyek foglaltak helyet.

Fél kilenc órakor kísérték a felebbviteli bíróság épületébe a nagy per négy vádlottját, akiket az ügyészség fogházából a főuccán keresztül hoztak el a főtárgyalásra. A menet élén Lázics Péter fogházfelügyelő haladt, mögötte két szuronyos fogházőr között az egymáshoz láncolt Szabó Márton és sógora, Böresök Mihály, pár lépéssel mögöttük özvegy Szabó Mihályné és leánya, Böresökné haladt egy fegyvernélküli fogházőrtől kísérve. A menetnek az uccán sok nézője akad. A felebbviteli bíróság folyosóján a Szabó-család két férfi-tagja egymás mellett várta a tárgyalás megkezdését, a folyosó tulsó oldalán a falhoz támaszkodva várt a két nő. Böresökné beszélgetésbe elegyedett férjével, aki, bár erősen megviselte a fogház és az elsőfokú bíróság halálos ítélete, mosolyogva felelt feleségének kérdéseire. Az öreg asszony nem is vett tudomást a többiekről, zsebkendőjével törölgette pápaszemét, amely alól két bizalmatlanul tekintő szemé révetegen nézett maga elé.

Szabó Mártonon új, kockás ruha van, látni, hogy ez alkalommal vigyázott arra, hogy tetszetősen nézzen ki. Télikabátja nincs. Új, csikós nyakkendőjét folyton igazgatja és új szürke kalapjával is baja van, mert folyton a kalapja után nyúl. Kabátja jobb felső zsebéből két selyem zsebkendő kandikál ki.

Böresök Mihály fekete kis télikabátban van, amelyen fekete prémgallér van. Kezein fekete keztyű. Fején nagy karimájú fekete kalap. Böresök nagyon rosszszul néz ki, szeméi alatt nagy és mély karikák, bizonyosan keveset aludt. Nem mer az emberek szemébe nézni és elkerüli tekintetüket. Szabónén a már ismert fekete hárszonykabát, fekete selyemkendő a fején. A télikabát alatt modern kabát, övvel. Fején fekete kendő. Nyugodtan, bizakodóan, azt lehetne mondani jókedvűen tekint maga elé.

Pont kilenc órakor bevonul a bíróság: élén dr. Gyurgyev Boskó felebbviteli bírósági alelnökkel, a büntető tanács elnökével, mögötte a két szavazóbiró: Katurics Jován és a per előadója: dr. Kosztics Jován. A közzéadott dr. Antonijevics Dusan államügyész képviseli, míg a védelmet dr. Szekulics Milán, özvegy Szabó Mihályné védője, dr. Aradszki Mita, a Böresök-házaspár jogi képviselője és dr. Márkus Demeter, Szabó Márton hivatalból kirendelt védője látja el. Szekulics és dr. Aradszki előtt hatalmas aktacsomók. A bírósággal szemben foglal helyet Cseresek Gusztáv, akit a bíróság tolmácsnak jelölt ki.

Bevezetik a négy vádlottat. Hangos moraj vonul végig a terem hallgatóságán. Nyugodtan lépnek be a vádlottak és szinte megszokottan foglalnak helyet a vádlottak padján. A bal szélen Szabó Márton, mellette Böresök, azután az öregasszony és jobbról Böresökné. Mögöttük két szuronyos és egy fegyvernélküli őr.

A vádlottak élméjük

Síri csendben nyitja meg az elnök a tárgyalást és felszólítja az előadót az iratok ismertetésére. Előbb a vádiratot, majd az elsőfokú bíróság ítéletét olvassák fel, azután dr. Gyurgyev elnök a beadott semmiségi panaszokat és felebbezéseket ismerteti, majd újból az előadó olvas fel iratokat. Nagyobb érdeklődést csak a beogradi elmeegógyintézet szakvéleménye keltett, amelyből kitűnik, hogy

mind a négy vádlott elmebeli állapota ép és akkor is épelméjűek voltak, amikor a bűncselekményt elkövették.

Csak Szabó Mártonra állapítják meg a szakértők, hogy morális defektus tünetei észlelhetők rajta, de a tett elkövetésekor tudatában volt cselekedetének és azért büntetőjogilag felelősséggel tartozik. Szabó Mária a tett elkövetésekor szabad akaratának korlátlanul ura volt. Szabó Mártonról végül megállapítja a szakértő vélemény, hogy hazudozó természetű. Ezután még az erkölcsi bizonyítványokat olvasta fel az előadó, amelyek szerint mind a négy vádlott büntetlen előéletű.

Az elnök felszólítja Szabó Mártont és a többi vádlottat kiküldi. Szabó Márton az elnök kérdésére bediktálja nacionálóját. Husz éves, nőtlen, büntetlen.

Családi »konferencia« után gyilkosság

Elnök: Bűnösnek érzed magad?

Vádlott: Igen... (gondolkodik és újra mondja)... igen.

Elnök: Mondd el, hogy történt a gyilkosság.

Vádlott: 1926 december tizenhetedikén — majd megszakítja vallomását és hosszas gondolkodás után folytatja — történt.

Elnök: Mikor kezdett az anyád téged a gyilkosságra rábeszélni?

Vádlott: Előtte való este.

Elnök: Eddig mindig azt mondtad, hogy két év óta beszélt rá?

Vádlott: Az utolsó konferencia az előtte való este volt.

Elnök: Mit feleltél, amikor anyád a gyilkosságra rábeszélte?

Vádlott: Nem igen szóltam... (gondolkodik)... azt mondtam, ha akarja, akkor megcsinálhatjuk. (Mozgás a hallgatóság körében.)

Elnök: Nem azt mondtad, hogy megteszed, ha egyszer mérges lesz?

Vádlott: Meglehet.

Elnök: Kik vettek részt ezen a megbeszélésen?

Vádlott: Anya és én.

Elnök: A csendőrségen és kétizben a vizsgálóbírónál azt mondtad, hogy a konferencián valamennyi vádlott részt vett.

Vádlott: Mondtam, mert meg voltam ijedve és féltem a büntetéstől.

Elnök: Ha ketten voltatok csak, akkor az még nem konferencia?

Vádlott (bárgyban maga elé néz és gondolkodik): Csak ketten voltunk ott.

Elnök: Mi történt tizenhatodikáról tizenhetedikére virradó éjjel?

A vádlott nem felel.

Elnök: Hol töltöted az éjszakát?

Vádlott: Az istállóban.

Elnök: Aludtál?

Vádlott: Hallgat.

Elnök: Az éjjel eljött-e az anyád hozzád, hogy ébren tartson?

Vádlott: Két-háromszor kijött hozzám az istállóba, hogy ébren tartson.

Elnök: Mit mondtott?

Vádlott: Legyek ébren. Ő majd kiküldi az apát és akkor végezzek vele.

Elnök: Mikor jött apád az istállóba?

Vádlott: 5 és 6 óra közt.

Elnök: Mi volt a kezében?

Vádlott: Kukoricát hozott a lovak számára.

Elnök: Hol álltál?

Vádlott: Az istálló ajtajában belül.

Elnök: Melyik oldalon?

Vádlott: ... Nem emlékszem.

Elnök: A főtárgyaláson azt mondtad, balról és jobbról Böresök állt.

Vádlott: Egyedül voltam.

Elnök: Mi volt a kezében?

Vádlott: Balta.

Elnök: Mit csináltál?

Vádlott: Mindjárt kétszer-háromszor ráütöttem.

Elnök: Élével vagy a fokával?

Vádlott: A fokával.

Elnök: Mikor apád összeesett, mit csináltál?

Vádlott: Még kétszer-háromszor rdsujtottam, de akkor már az anyám jött segítségre.

Elnök: A főtárgyaláson azt mondtad, hogy amikor apád elesett, újra fel akart kelní és te újra rá akartál ütni, de Böresök kivette a kezéből a baltát és ő sújtott rá.

Vádlott: Lehet, hogy mondtam. Nem emlékszem.

Elnök: Mit kérdezett anyád, amikor bejött az istállóba?

Vádlott: Azt kérdezte, »Elvégezted?« És arra mondtam, hogy igen.

Elnök: Mi történt azután?

Vádlott: A trdgyahordó talicskára tettük és elvittük az udvarra, ott kifordítottuk és elástuk és betakartuk.

Elnök: Ki volt akkor ott az udvaron?

Vádlott (gondolkodik): Csak anyám és én.

Elnök: Milyen természetű volt édesapád? Nagy, erős?

Vádlott: Magas, erős, hatvanéves.

Elnök: Hogy tudtál magad vele végezni?

Vádlott (gondolkodás után): Csak ügyesség kellett ahhoz és nem erő...

Elnök: Mit mondott anyád az érdeklődőknek, hova ment az apád?

Vádlott: Bizonyára visszatért Oroszországba — mondta.

Szabóné tagad

A bíróság ezután Szabó Máriaát hallgatja ki, akl elmondja, hogy ötvennégyéves, özvegy, büntetlen előéletű.

Elnök: Bűnösnek érzi-e magát?

Vádlott (határozottan): Nem érzem magam bűnösnek.

Elnök: Miért tett a rendőrségen és a vizsgálóbírónál beismerő vallomást?

Vádlott: A rendőrségen nagyon vertek. A vizsgálóbírónál pedig azért, mert a vizsgálóbíró azt kívánta tőlem, hogy úgy valljak, mint a rendőrségen.

Elnök: A fia azt mondja, hogy már 1925. decemberében kezdte rábeszélni, hogy ölje meg az apját?

Vádlott: Ez nem igaz kérem, (széttárja kezét) hogy mondanám az én fiának, hogy ölje meg az apját...

Elnök: 1926. decemberében is több konferenciát tartottak, amelyen elhatározták, hogy megölik Szabót?

Vádlott: Egy szó sem igaz.

Elnök: Mikor tudta meg, hogy hol van a férje?

Vádlott: Amikor a csendőrök kivittek a helyszínre és megmutatták nekem a holttestet.

Elnök: Mikor tünt el a férje?

Vádlott: Egy pénteki napon, állami ünnep volt.

Elnök: A vizsgálóbírónál azt vallotta, hogy aznap együtt ment el a férjével?

Vádlott: Nem mondtam soha.

Elnök: Miért híresztelte, hogy az ura Oroszországba ment?

Vádlott: Igen, ezt csak a molí véjem előtt mondtam trétárból.

Elnök: Emlékszik arra, hogy amikor a fiával és egy béreessel kocsin mentek, a fia megverte a lovakat és maga ezért megdorgálta, mire a fia azt mondta, hogy elárulja, hogy hol az apja. Magától akkor azt kérdezte a béres, hogy van az, hogy Márton tudja apja hollétét és maga nem?

Vádlott: Ezt tőlem a béres sohasem kérdezte. Emlékszem arra, hogy a fiam egyszer azt mondotta nekem: »Mindjárt megmutatom, hol van az apa«, mire azt feleltem: fizetnék bármit, ha megtudhatnám.

Elnök: Miért ment el rövidre rá maguktól a béres?

Vádlott: Nem tudom, csak arra kért, fizessem ki, mert el akar menni.

Elnök: A béres azt mondotta kihallgatása alkalmával, hogy megmondta magának, hogy azért megy el, mert gyanús neki a gazda eltűnése.

Vádlott: Csak annyit mondott, hogy hosszabb időre el kell mennie.

Elnök: Adott férje meggyilkolása után Böresöknek azonnal két hold földet?

Vádlott: Böresök azt megfizette.

Az elnök ezután

szembesíti Szabó Mihálynét fiával, aki szemébe mondja anyjának, hogy december 15-ikén konferenciát hívott egybe, mélyen elhatározták apjuk megöletését.

Szabó Mihályné (rikácsolva, széttárt karokkal, hevesen): Nem igaz, nem igaz, hazugság, ha ielakasztanak, akkor sem tudnám beismerni.

Elnök (Szabó Mártonhoz): Mondja anyja szemébe, hogy amikor maga már megölte az apját, az anyja magához jött ki az istállóba és kérdezte magától: »végeztél-e már?«

Szabó Márton, minden látható megindulás nélkül, monoton egyhangúsággal anyjának kétszer egymásután szemébe mondja: Igen, maga kijött az istállóba és kérdezte, végeztem-e az apával?

Szabóné (rikácsolva): Nem igaz, nem igaz, hazudsz!

Elnök (Szabónéhoz): Milyen viszonyban élt az urával?

Vádlott: Jól éltünk, csak Mártonra haragudott, mert folyton lopkodta.

Elnök: Miért ütötte volna agyon Márton az apját?

Vádlott: Nem tudom, talán mert eladósodott.

A büntársak vallomása

Böresök Mihály kihallgatására kerül ezután a sor. Büntetlen előéletű, nő, öt gyermek apja.

Elnök: Bűnösnek érzi magát?

Vádlott: Nem, semmi részem nem volt a gyilkosságban

Elnök: Miért ismerte be a csendőrségen?

Vádlott: Nagyon vertek.

Elnök: És a vizsgálóbírónál?
Vádlott: Nem ismertem be semmit, ott nem is kérdeztek tőlem semmit.

Elnök: Szabó Márton azt állítja, hogy december 15-én maga is résztvett a konferencián.

Vádlott: Nem igaz, nem vettem részt.

Elnök: Miért adott maga 2000 dinárt Balzán Pálnak, hogy az terjessze azt a hírt, hogy az öreg Szabót a gyilkosság napján látta?

Vádlott: Én ezt sohasem mondtam neki és nem is adtam neki egy dinárt sem. Balzánt nem is ismerem. Ő öregebb ember és így nem is lehettem vele jó viszonyban.

Elnök: Honnan tudja, hogy Balzán öreg ember, amikor nem is ismeri?

A vádlott: hallgat.

Elnök: Miért kapott a gyilkosság után két hold földet Szabónétól?

Vádlott: Azért, mert én az apósomért 120.000 dinárt kitevő összeget fizettem.

Ezután a negyedik vádlottat, **Börcsök Mihály** német szőlőtulajdonosát szólítja az elnök.

— Nem érzem magam bűnösnek — mondja.

Elnök: Azon a napon, amikor az apja eltűnt, maga az anyjánál volt?

Vádlott: Apám pénteken tűnt el, én pedig szombaton voltam az anyámnál.

A perbeszéd

Ezzel a vádlottak kihallgatása véget ért. Dr. **Aradszki Mita**, Börcsökék védője, kéri a bizonyítás kiegészítését. Több tanút jelent be, akik be fogják bi-

Dr. Szekulics Milán védő

zonyítani, hogy Szabó Márton már akkor, amikor levezették az ügyészség fogházába, mondotta, hogy sajnálja, hogy ok nélkül terhelte Börcsöket és Börcsökét, mert azok nem hibások. Dr. **Antonijevics Dusán** ügyész ellenzi az indítványt, amit a bíróság rövid tanácskozás után elvet.

Ezután dr. **Antonijevics Dusán** államügyész mondja el vádbeszédét, amelyben az elsőfoku ítélet változtatlan jóváhagyását kérte.

Szabó Mihály védője: dr. **Szekulics Milán** ügyvéd tartja meg ezután közel egy órás nagyszabású, hatalmas jogi tudásra valló védőbeszédét. Az elsőfoku bíróság ítéletében — mondja — nincs megállapítva az igazi tényállás. Szabóné nem lehet bűnös férje meggyilkolásában. Véleménye szerint Szabó Márton és Börcsök lelkét terhelheti a bűn és lehet, hogy Börcsöké is tudott arról. Szerinte a gyilkosságot Börcsök eszelte ki és határozta el, hogy mielőbb a földhöz juttasson, mert pénzsóvár, földéhes volt. Védencét csak fiának terhelő vallomása alapján ítélték el, pedig a fiu vallomását már számtalanszor megváltoztatta. Szabó Márton egy esetben sem mondott igazat, hanem mindenkor hazudott. Az elmegyógyintézeti szakértők is megállapították róla, hogy hazudozó és így megbízhatatlan Szabó Márton a törvényszéki főtárgyaláson azt állította, hogy mind a három másik vádlott rábeszélte a gyilkosság elkövetésére, míg ezt a vallomását megváltoztatva, most azt állítja, hogy csak az anyja beszélt rá. (Börcsöknek hangosan zokog) Szabó Mihály-nak semmi oka nincsen, hogy megszabaduljon az urától, akivel jó viszonyban élt és az asszony volt a korlátlan ur a gazdaságban, melyet maga vezetett. Ellenben behonyosodott, hogy Szabó Márton rossz viszonyban volt az apjával, továbbá, hogy Börcsök még az öreg Szabó életében követelte, hogy adják ki neki felesége apai jussát. Szabóné nem állott érdekében az urát meggyilkolni, mert tudhatta, hogy annak halála után Börcsök azonnal követelni fogja az örökség kiadását és a Szabó-vagyon felosztását. Börcsök a főbűnös, aki, úgy látszik már évekkel azelőtt foglalkozott azzal a tervvel, hogy megöli az apját, mert már 1925-ben szélteben-hosszában azt híresztelte, hogy apósa a sok adósság miatt meg fog szökni. Felmentő ítéletet kér.

Dr. **Aradszki Mita**, a Börcsök-házaspár védője nagyszabású védőbeszédét során összeütközésbe kerül dr. Gyurgyev Boskó elnökkel. Dr. Aradszki ugyanis beszéde elején hosszasan polemizál dr. Szekulics Milán védő állításaival és a gyilkosság egész tervét az özvegynek tulajdonítja, aki annak értelmi szerzője és felbújtója volt.

Dr. **Gyurgyev Boskó** elnök felszólítja a védőt, hogy ne polemizáljon védőtársával ilyen hosszasan és térjen rá a tárgyra.

Dr. **Aradszki** így felel az elnöknek:

— Az elnök urnak nincs joga engem beszédemben megszakítani, mert én a tárgynál maradtam.

Dr. **Gyurgyev** elnök: Ne tanítson maga engem, mire van jogom és mire nincs és utóljára szálltam fel, maradjon a tárgynál.

Dr. **Aradszki** ezután folytatja beszédét és azt iparodik bizonyítani, hogy Börcsökéknek nem lehetett tu-

domásuk a gyilkosságról, melyet Szabó Márton anyja biztatására követett el. Szabó Márton első kihallgatása alkalmával így is vallott és csak, amikor azt hitte, hogyha többen lesznek a gyilkosságba belekeverve, akkor javíthat helyzetén, tett terhelő vallomást Börcsökék ellen, de utóbb ezt a vallomását visszavonta és csak az anyját vádolja. Börcsökék ártatlanok és felmentésüket kéri.

Végül dr. **Márkus Demeter**, Szabó Márton közvédője mondotta el védőbeszédét. Enyhe ítéletet kér, hivatkozva védenca bárgyúságára és szellemi fogyatékoságaira és anyja erős befolyására.

Az ítélet

lottak bűnösségét.

A védők semmisségi panaszt jelentenek be.

Az elnök megkérdezi a vádlottakat, hogy megértették-e az ítéletet és hozzájárulnak-e a védők által bejelentett semmisségi panaszokhoz. Szabó Mártonon kívül, aki a főtárgyaláson is beismerő vallomást tett, a többi vádlott sirva hangoztatja ártatlanságát.

Szabó Mihály német rikácsoló hangon kiáltja:

— Ártatlan vagyok!

A vádlottakat a fegyőrök ezután elvezetik. Lehorgasztott fővel, sirva hagyják el a tárgyalási termet, mely csakhamar kiürült.

Déli egy órakor a bíróság visszavonul tanácskozára és délután két órakor hirdeti ki nagy és feszült érdeklődés mellett dr. **Gyurgyev Boskó** a felebbviteli bíróság ítéletét, mely szerint

a felebbviteli bíróság helybenhagyta az elsőfoku bíróság ítéletét,

amely szerint a törvényszék özvegy **Szabó Mihály** német és **Börcsök Mihály** kötetl által halálra, **Szabó Márton** tíz évi fegyházra, **Börcsök Mihály** német pedig hat évi fegyházra ítélte.

A bíróság az indokolásában kimondja, hogy Szabó Márton vallomása alapján bebizonyítottak vette a vád-

Álarcos betörők Szombor központjában kifosztották egy trafikosnő lakását Sok ékszerszert és kétezer dinárt zsákmányoltak a betörők

Vakmerő betöréses lopás történt csütörtökön este Szomborban a vármegyeházzal szemben, a város legforgalmasabb helyén. Két álarcos rabló betört egy trafikosnő lakásába és azt kifosztotta.

Henneberg Géza dr. ügyvéd Cára Urosa ucca 10. számú házában lakik özvegy **Gering Istvánné** trafikosnő, akinek üzlete a szomszédos házban van. A trafikosnő csütörtökön este nyolc óra tájban üzletzárás után hazament és már a kapuban feltűnt neki, hogy a kapu, amely rendes körülmények között ilyenkor már zárva szokott lenni, tárva-nyitva áll. **Geringné** rosszat sejtve lépett be a kapun és amikor a folyosóra ért, a sötétben

két jól öltözött álarcos emberrel találta magát szemközt. Mindkét ismeretlen revolvert szorongatott a kezében.

Az özvegy asszony az első pillanatban nem tudott szóhoz jutni az ijedségtől, a következő pillanatban azonban megszólalt:

— Ki az? Mit akarnak itt?

A két férfi nem válaszolt, hanem egyikük erősen mellbelökte az asszonyt, aki megtántorodott.

A rablók a következő percben már kirohantak az uccára és nyomtalanul eltűntek.

Geringné amikor első ijedségéből magához tért, beharagot a lakásba és megdöbbenve látta, hogy a szobák ki vannak világítva.

A lakásban a legnagyobb rendetlenség uralkodott, a szekrények feltörve álltak és a fehérnemű a padlón hevert.

A trafikosnő segítségért kiáltott és a közelben posztoló rendőr nyomban a helyszínre érkezett. Telefonon

értesítették az ügyeletes rendőrséget, ahonnan **Slukics József** detektívfelügyelő szállt ki több detektívvel és megindította a nyomozást. A nyomozás során megállapították, hogy az álarcos rablók álkulccsal hatoltak be a lakásba, feltörték a szekrényeket és onnan sok nagyértékű ékszerszert és kétezer dinár készpénzt raboltak el.

A rablók bizonyára több pénzre számítottak, de a trafikosnő előző este szerencsére nem vitte haza a pénzét, hanem az üzletben hagyta és az előző napi bevételt akkor vitte haza, amikor a rablókkal találkozott lakása folyosóján. A banditák úgy látszik nem vették észre az asszony pénzzel tömött pénztárcáját a sötét folyosón, különben biztosan megkísérelték volna, hogy azt is elrabolják tőle.

A rendőrségi közegek nyomban kihallgatták a házbelieket, akik azt vallották, hogy látták, hogy az özvegyasszony lakásában égnek a villanyok, de ennek nem tulajdonítottak különösebb fontosságot, mert azt hitték, hogy az asszony már otthon van. A rendőrség megállapította azt is, hogy az egyik álarcos rövid mikádó-téli kabátot, a másik pedig hosszú fekete téli kabátot viselt. Abból viszont, hogy a betörők revolverrel a kezükben hagyták el a lakást, arra következtettek, hogy elkészültek arra is, hogy az asszony otthon van, vagy bármely pillanatban hazajöhet és ellenállás esetén meggyilkolták volna.

A betöréses rablás Szomborban nagy feltűnést keltett annál is inkább, mert az utóbbi időben a város közbiztonsági viszonyai kielégítőek voltak.

A rendőrség a vakmerő betörők kézrekerítésére széleskörű nyomozást indított.

Halál helyett életfogytiglani fegyházát kapott az egyik Pihenő-csárdabeli gyilkos Brankov Zsárkó halálos ítéletét és a többi vádlott fegyházbüntetését helybenhagyta a semmitőszék

Noviszadról jelentik: A noviszadi semmitőszék pénteken tárgyalta a **szombori Pihenő-csárdabeli gyilkosság bűnügyét**. A semmitőszék az alsóbírói bíróságok ítéletét csak **Slukics Zsárkó**val szemben változtatta meg, akinek halálos ítéletét életfogytiglani fegyházra enyhítette, míg a többi vádlott, így **Brankov Zsárkó** halálos ítéletét is helybenhagyta.

1926 augusztus 14-én éjjel bezörgettek Szomborban a Sztapári uton levő Pihenő-csárdába. A csárdában csak **Jelasics** Sztankó tulajdonos tartózkodott kilencéves kis fiával és gyanútlanul ajtót nyitott a kései vendégeknek. Három tagbaszakadt férfi lépett az ivóba. A három ismeretlen azonnal lefogta **Jelasics** Sztankót és pénzt követelt tőle, majd amikor a csárdatulajdonos vonakodott a felszólításnak eleget tenni, a támadók egyike lelőtte. A golyó átjárta a csárdás szívére és azonnali halálát okozta.

A csárdás kisfia ijedségében a hálószobában az ágy alá bujt. A gyilkosok mitsem törődve a kis fiával, feltörték a szekrényeket és pénz után kutattak. Az ott talált néhány ezer dinárt magukhoz véve, beültek az ivóba és pálinkáztak. A beszélgetés során jutott eszükbe az ágy alá bujt gyerek és mert attól tartottak, hogy árulni lehet keresésére indultak. A

gyereket hamarosan meg is találták, de már nem tudták vele végezni, mert megzavarták őket. Bálból hazatérő legények a csárda mellett elhaladva világságot láttak onnan kiszűrődni. Elmentek a csárdához és rosszat sejtve bezörgettek, de választ nem kaptak, ami csak növelte gyanújukat és erőszakkal iparkodtak a csárdába behatolni. Ebben a pillanatban felnyit az ajtó és három férfi ugrott ki azon, akik közül az egyik revolveréből rálőtt a kijárást elálló legények egyikére: **Brantobranszki** Tósóra. A gyilkosoknak a zürzavarban sikerült elmenekülniök, míg a súlyosan sérült **Brantobranszki** Tosó pár nappal utóbb a szombori kórházban behalt sebeibe.

A gyilkosok közül elsőnek **Brankov Zsárkót** fogták el, akit Zagrebban tartóztattak le, miután a szubotcai vasúti rendőrség kinyomozta hollétét. Kevésel utóbb rendőrkézre került a banda többi tagja is: **Slukics Zsárkó**, **Parcsetics** Sztévan, **Necin** Szima, **Necin** Uros, **Nastasics** Uros és **Parcsetics** Péro.

A szombori kerületi törvényszéken ezévi február 6-án kezdtek meg a nagyszabású bűnper tárgyalását, amelynek befejezése után **Brankov Zsárkót** és **Slukics Zsárkót** kötéltáti halálra, **Parcsetics-Gigics** Sztipánt tizenöt évi fegyházra, **Necin** Szimát öt évi

tegyházra, *Paracetis-Cigies Pérot nyolc évi tegyházra* és Nasztasics Urost *egy évi fogházra* ítélték.

A noviszedi felelőbírói bíróság dr. Gyurgyev Bosko-tanácsa október 25-ikén tárgyalta a bűnügyet és Paracetis-Cigies Sztipán ezalkalommal is szemébe mondotta a tagadásban levő Brankovnak, hogy ő volt a gyilkosság értelmi szerzője. A felelőbírói bíróság a szombori törvényszék ítéletét indokainál fogva egész terjedelmében jóváhagyta. Az ügyész megnyugodott, ellenben a vádlottak és védőik semmiségi panaszt jelentettek be.

Igy került az ügy a semmitőszék elé, amelynek dr. Dimsics Alekszander semmitőszéki elnök tanácsa

kedden tárgyalta a bűnügyet és az ítéletkihirdetést péntek délelőtt fél tíz órára tüzte ki.

Dr. Dimsics Alekszander semmitőszéki elnök pénteken fél tízkor hirdette ki az ítéletet, amely szerint a semmitőszék *helybenhagyja a felelőbírói bíróságnak Brankov Zsárkóra vonatkozó halálos ítéletét, továbbá Szlukics Zsárkóra vonatkozó halálos ítéletét kivételével a másodfokú bíróság ítéletének többi részét is, ellenben megváltoztatta a Szlukics Zsárkóra kiszabott halálos ítéletet és az enyhítő körülmények figyelembevételével Szlukicsot életfogytiglani tegyházra ítélte.* Az elítélteket Mtrovicára fogják szállítani.

Katonaság és rendőrség őrzi Hoover amerikai elnököt Argentínában

A Hoover ellen tervezett merénylet miatt letartóztatott diák kijelentette, hogy társai feltétlenül végrehajtják a merényletet

Buenos Airesből jelentik: Az Egyesült Államok új elnöke, Hoover csütörtök este érkezett meg Buenos Airesbe.

Az argentinai rendőrség rengeteg letartóztatást fogantatott Hoover megérkezése előtt. Az összes ismert anarchistákat őrizetbe vették és csak Hoover távozása után fogják őket szabadon bocsájtani.

Az a Searson nevű anarchista diák, akit a Hoover ellen tervezett vasúti merénylet miatt tartóztattak le, kijelentette a rendőrségnek, hogy ő maga helyezte el a bombát a vasúti sínekre, amelyeken Hoover vonatának kellett áthaladnia.

A letartóztatott diák kijelentette a rendőrségnek, hogy rengeteg segítőtársa van, akik min-

den körülmények között végre fogják hajtani a Hoover ellen tervezett merényletet.

Az argentinai hatóságok minden intézkedést megtettek Hoover elnök védelmére. A pályaudvaron a közársasági elnök fogadta Hoovert a kormány tagjaival együtt.

A pályaudvart nagy katonai készültség szállta meg, a pályaudvar előtti téren egy teljes lovasozred teljesített szolgálatot,

az utakon pedig mindenütt megerősített rendőrjáratok cirkáltak.

A Buenos Airesi lakosság lelkesen ünnepelte Hoovert, aki szombaton hajón tovább utazik Montevideoba, majd Rio de Janeiro lesz délamerikai útjának következő állomása.

Budapest egyik forgalmas uccáján leütöttek és kiraboltak egy gyári szolgát

Az egyik rabló menekülés közben elejtette az elrabolt pénzesztáskát és elmenekült

Budapestről jelentik: Pénteken délelőtt amerikai izü rablótámadás történt Budapest legelőkelőbb üzleti negyedének egyik uccájában, a Bálvány-uccában.

Délelőtt tízenegy órakor ebben az uccában óriási nagy volt a forgalom. Szlavik Péter boltiszola, a Stein Mór esőernyőgyár alkalmazottja rendes útjára indult. Hóna alatt egy börténkával, amelyben négyezer pengő volt a közeli postatakarékpénztár felé igyekezett, hogy a pénzt ott befizesse. Ezt az utat Szlavik mindennap ugyanebben az időpontban tette. Egyszerre Szlavik elé lépett egy jólöltözött magas férfi és a cigarettázó boltiszolgától udvariasan tüzet kért. Szlavik előzékenyen nyújtotta cigarettáját, de a következő pillanatban hátulról erős lökést kapott, ugyhogy valósággal rábukott az ismeretlenre, aki védekezően visszalépett. Most újabb még erősebb lökést kapott és egy súlyos tompa tárggyal felbujítotték. Szlavik megtántorodott ugyanekkor az ismeretlen kikapta hóna alól a táskát és társával együtt vad

futásnak eredt.

Mindaz egy pillanat alatt játszódott le és a járőrök csak Szlavik segélykiáltásaira lettek figyelmesek. A menekülő banditák nagy egérutat nyertek, de ekkor már hatalmas tömeg üldözte őket.

Az egyik sarkon egy hatalemler utolérte a táskát vivő rablót és gáncsolat vetett neki. A bandita elbukott és a táskát elejtette. Eközben többen odaértek és sűrű embergyűrű vette körül a rablót, aki cselhez folyamodott.

Hirtelen felpattant a földről és a hátsó zsebéhez kapott, mintha revolvért akarna előrántani. Erre a mozdulatra a körülötte állók hanyathomlok szétfutottak. A rabló felhasználta a zavart és elmenekült. Többen üldözték, de az ismeretlen olyan nagy egérutat nyert, hogy előgni nem tudták. A rablótámadásról jelentést tettek a rendőrségnek, amely széleskörű nyomozást indított a vakmerő banditák kézrekerítésére.

Háromévi és négyhavi fogházra ítélték dr. Szász Eleket

Dr. Leidl Henriket és dr. Soltész Zoltánt felmentették

Budapestről jelentik: Pénteken hirdette ki az ítéletet a budapesti büntetőtörvényszék Szász Elek rendőrkapitány ügyében. A pénteki tárgyaláson még dr. Soltész Zoltán harmadrendű vádlott szólalt fel, majd a bíróság visszavonult ítélethozatalra. Egy órai tanácskozás után hirdette ki Szemák tanácselnök az ítéletet. A bíróság

dr. Szász Eleket bűnösnek mondotta ki magánokirathamisítás büntetésében,

amelyet úgy követett el, hogy Budapesten 1926 októberében az Akna R.-T. által a budapesti főkapitányság házi étkezőjéhez, mint kereskedelmi alkalmi egyesüléshez intézett és a tüzfakiváltás céljára készített elismervény keltezését meghamisította és ezt a hamisítványt arra használta fel, hogy ezáltal az Akna R.-T.-vel szemben négyezer pengőt meghaladó kötelezettséget megszüntjön.

Bűnös továbbá kétrendbeli, egy esetben folytatólagosan elkövetett

sikkasztás és hűtlen kezelés büntetésében,

mert, mint az államrendőrség főkapitánya által a házi étkező vezetőjévé kinevezett rendőrkapitány, akit a házi étkező vagyonának kezelésével a főkapitány hatóságilag megbízott, megbízatása körében azért, hogy magának jogtalan vagyonihasznot szerezzen, tudva és

akarva károkat okozott a házi étkezőnek, a pénztárkönyvekbe az adatokat utólag vezette be s az ellenőrzést így megheiusította. A részletülzetek elszámolásánál súlyosan megkárosította a házi étkezőt és az így szerzett pénzt részben eltulajdonította.

Ezért a királyi törvényszék dr. Szász Elek rendőrkapitányt három évi és négy hónapi fogházbüntetésre, valamint tíz évi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyancsak ilyen időtartamra való felfüggesztésére ítéli.

A törvényszék az előzetes letartóztatással egy évet, két hónapot és 25 napot kitöltöttnek vett.

A királyi törvényszék a másik két vádlottat, dr. Leidl Henriket és dr. Soltész Zoltánt felmentette

a bűnrészesség vádjá alól.

Dr. Lakatos szanatóriuma

Baden bei Wien

Diétás gyógyintézet Őszi főszezon

Kénes fürdők

Külön szivostály Mérsékelt árak

Szuboticán teljesen megszűnt a vörheny- és tifuszjárvány

4069 himlőelleni oltást eszközöltek 1928-ban a szubotici körüli orvosok

A szubotici főorvosi hivatal kimutatása szerint Szuboticán teljesen megszűnt a vörheny- és tifuszjárvány. December hónapban a városban eddig mindössze egy vörheny- és egy tifusz megbetegedés történt. A külteleken azonban nem szűnt meg a járvány és különösen Ludason, Supljákon, Radonovácon, Tavankuton történtek újabb megbetegedések.

December hónapban a külteleken újabb tíz vörheny-, hét difteria- és három tifusz megbetegedés történt. Eszerint a szubotici külteleken összesen nyolc tifuszbeteg, negyvenegy vörhenybeteg és huszonegy difteriás beteg fekszik. Halálos eset a járványból kifolyólag csak egy fordult elő decemberben: egy kilenc éves gyermek halt meg Tavankuton vörhenyben.

A vörheny- és a tifuszjárvány leküzdése Szuboticán azoknak az erélyes rendszabályoknak köszönhető, amelyeket a fővárosi hivatal léptetett életbe. Az elemi iskolai tanulók védőoltása nagy eredménnyel járt, mert sikerült megakadályozni, hogy a veszedelmes gyermekbetegség tovább terjedjen. A szülők is igyekeztek segíteni az egészségügyi hatóságoknak. Vörheny elleni védőoltást ezer esetben alkalmazott a bakteriológiai intézet. A főorvosi hivatal kimutatása szerint a szubotici városi tisztviselők 4069 himlőelleni oltást eszközöltek 1928-ban. A magánorvosok 52 gyermeket oltottak be himlő ellen. Himlőben ebben az évben 20 gyermek halt meg, akiket nem oltattak be szülei.

A főorvosi hivatal szerint az egészségügyi állapotok Szubotica belterületén kielégítőek. A főorvosi hivatal minden intézkedést megtett, hogy a tanyákon szörványosan felbukkanó járványos megbetegedéseket megelőlje.

TÖZSDE

Zürich, dec. 14. (Zárlat.) Beograd 9.125, Páris 20.09, London 25.19, Newyork 519.25, Brüsszel 72.20, Milano 27.185, Madrid 84.30, Amszterdam 208.625, Berlin 123.76, Bécs 73.10, Szófia 3.7475, Prága 15.385, Varsó 58.20, Budapest 90.545, Bukarest 3.12.

Beograd, dec. 14. (Zárlat.) Páris 223.26—221.96, London 276.46—276.03, Newyork 53.88—53.68, Milano 298.80—296.80, Amszterdam 22.88—22.82, Berlin 13.57—13.54, Bécs 802.799—8, Prága 169.07—166.27, Budapest 9.93—9.90.

Zagreb, dec. 14. (Zárlat.) Páris 221.36—223.36, London 275.66—276.46, Newyork 56.69—56.89, Zürich 1094.10—1097.10, Trieszt 296.95—298.95, Amszterdam 2282.50—2286.50, Berlin 1354.75—1357.75, Bécs 799.32—802.32, Prága 168.27—169.07, Budapest 990.87—993.87.

Szombori terménytőzsde, dec. 14. Buza bácskai vasut prt. 235—237.50, rozs bácskai vasut prt. 230—235, zab bácskai vasut prt. 237.50—242, árpa takarmányf 64—65 kilós 247.50—252.50, tavaszi 67—68 kilós 270—275, tavaszi baranyai 69—70 kilós 280—285, új tengeri csöves prt. 232.50—237.50, bab orig. 800—820, liszt 0gg 345—355, 0g 345—355, 2-es sz. 325—335, 5-ös sz. 305—315, 6-os sz. 265—280, 7-es sz. 245—260, 8-as sz. 205—215, korpá finom korpá prt. 180—185. Irányzat: csendes. Forgalom: 223 vagon.

Noviszedi terménytőzsde, dec. 14. Buza bácskai, felsőbácskai, tiszavidékbácskai és szerémi 79—80 kg. 237.50—240, bánáti 79—80 kg. 230—232.50, bánáti paritás Vrsac 79—80 kg. 232—234, Árpa bácskai 65 kg. 252.50—257.50, bácskai tavaszi 68—69 kg. 280—290. Zab bácskai, szerémi és szlavóniai 240—245, Tengeri bácskai új 232.50—237.50, bácskai új XII—I. 237.50—242.50, bácskai III—IV. 270—275, bácskai III—IV—V. 272.50—277.50, bácskai szárított 262.50—265, bácskai IV—V. 277.50—282.50, szerémi új 235.50—240, szerémi új XII—I. 237.50—242.50, szerémi szárított 262.50—265. Lisztek: 0gg és 0g bácskai 342.50—352.50, kettes 322.50—332.50, ötös 302.50—312.50, hatos 265—275, hetes 255—265, nyolcas 205—215, korpá bácskai és szerémi jtazsákokban 177.50—182.50. Irányzat: változatlán. Forgalom: 85 és fél vagon.

Budapesti gabonátőzsde, dec. 14. Határidőüzlet: márciusra 25.30—25.44, zárlat 25.32—25.34, májusra 26.14—26.32, zárlat 26.14—26.16, rozs márciusra 24.29—24.50, zárlat 24.30—24.32, májusra 24.86—25.24, zárlat 24.86—24.88, tengeri májusra 28.16—28.88, zárlat 28.16—28.18, júliusra 28.20—28.40, zárlat 28.22—28.24. Készárupiac: buza 24.45—25.50, rozs 22.65—22.75, takarmányárpa 25.10—25.70, sörárpa 26.50—28, köles 26—26.50, repce 45.50—46.50, tengeri 25—25.50, zab 25.15—25.90, korpá 18.25—18.50.

Winnipeg terménytőzsde, dec. 14. Középfolyamok: Buza december (117 egynegyed) 117 háromnyolcad, május (123 és fél) 123 hétnyolcad, július (125 egynyolcad) 125 és fél.

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ. Kedd, december 18-ikán: A bécsi Hofburg-kapelle énekkarának hangversenye. Jegyelővétel csütörtök, december 13-iktól.

*

— **Ófelsége Alekszandar király születésnapjának megünneplése Szuboticán.** Szubotica város lakossága fényes keretek között fogja megünnepleni hétfőn Ófelsége Alekszandar király születésnapját. Hétfőn egész nap teljes munkaszünet lesz és a heti vásárt kedden fogják megtartani. Hétfőn délelőtt az összes felekezetek templomában ünnepi istentisztelet lesz. Délelőtt kilenc órákor a pravoszláv templomban, tíz órákor a Szent Teréz székesegyházban, féltizenegy órákor a többi felekezet templomában lesz istentisztelet. Istentisztelet után a tisztai divízió parancsnoka a tisztai otthon helyiségében fogadja a gratulációkat. Este kilenc órákor a tisztai otthon a Városi Színházban ünnepi mulatságot rendez.

— **Manojlović Dusan szuboticiai főispán Beogradban.** Manojlović Dusan, Szubotica város főispánja pénteken reggel Beogradba utazott. A főispán hivatalos látogatásokat fog tenni a fővárosban és pénteken tér vissza Szuboticára.

— **A radikális párt szuboticiai szervezetének ülése.** A radikális párt szuboticiai szervezete pénteken délelőtt féltizenegy órákor a Bunjevacka Matica különtermében ülést tartott, amelyen megjelent Jurics Márkó nemzetgyűlési képviselő is. Az ülésen fontos pártügyekről és a pártszervezésről tanácskoztak.

— **Nem kapott utlevelet a horvát dalosszövetség kiküldöttje.** Zagrebből jelentik: A lengyelországi Posenben vasárnap, 16-án lesz a szláv dalárdák szövetségének kongresszusa, amelyen meg fogják alapítani a szláv dalosszövetségeket. A horvát dalárdákat Herceg Rudolfinak, a horvát parasztpárt egyik vezetőjének kellett volna képviselnie. Herceg be is nyújtotta az utlevelét, de a rendőrségen hosszas huzavona után azt a választ kapta, hogy felsőbb parancsra nem utazhat el. A horvát dalárdák Jerzsabeket, a cseh dalárdák elnökét kérték fel, hogy képviselje őket a kongresszuson.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelent: Változókéony idő várható fagypontra körüli hőmérséklettel és kisebb csapadékkal.

— **1929. júliusáig szabad gyógyszereket árusítanak a drogériáknak.** Beogradból jelentik: Az egészségügyi miniszter egy korábbi rendelete értelmében 1929 január elsején be kellett volna szüntetni a gyógyszerek árusítását. Mihajlović Cséda közegészségügyi miniszter pénteken újabb rendeletet adott ki, amellyel a korábbi rendelkezés véghajtatásának határidejét fél évvel, 1929. júliusáig meghosszabbította.

— **Basser József szuboticiai főkántor vendégszerelése Beogradban.** A beogradi zsidó nőegylet december hó 16-ikán délután öt órákor templomi hangversenyt rendez a beogradi eskenázi hitközség zsinagógájában. (Koszmajzka utca 9.) A hangversenyt Gussmann Arnold, a beogradi eskenázi hitközség főkántora, Basser József szuboticiai főkántor és a beogradi eskenázi templom énekkara működnek közre. A koncertre a beogradi Harmóniánál előre lehet jegyeket váltani.

— **Vrsac is sztrájkoltak a hetedikesek.** Vrsacról jelentik: A vrsaci főgimnázium hetedik osztályának növendékei pénteken elhatározták, hogy megszüntetik az előadások látogatását. A diákok az osztály latin tanára miatt mondták ki a sztrájkot, amely azonban keddre Jovánovics Vlada igazgató erőlyes közbelépésére megszűnt. A hetedik osztályosok a latin tanár ellen azt a vádat hangoztatták, hogy abnormisan nagy anyagot ad fel egy-egy órára, úgyhogy a tanulóknak, ha a feladott latinanyagból lelkiismeretesen el akarják készülni, nem marad idejük a többi tantárgyból való készülésre. A vrsaci gimnázium tanári kara rendkívüli konferencián fog foglalkozni a hetedik osztályosok ötnapos sztrájkjával.

— **A bácskijaraki evangélikus egyházközség a készülő iskolatörvény ellen.** Noviszadról jelentik: A bácskijaraki evangélikus egyházközség vasárnapra rendkívüli egyházi konventet hívott egybe. A konvent állást fog foglalni a készülő iskolatörvény-tervezet ellen.

— **A noviszadi szocialistapárt népgyűlése.** Noviszadról jelentik: A szocialista párt noviszadi szervezete vasárnap délelőtt kilenc órákor nyilvános népgyűlést tart az Odeon-moziban. A gyűlésen dr. Topalovics Milica beogradi tanárnő szerb, Vértes Árpád pedig magyar nyelven tart beszédet.

— **December 16-ikán, 23-ikán és január 6-ikán délig nyitva tarthatók Szuboticán az összes üzletek.** Manojlović Dusan szuboticiai főispán rendeletet adott ki, amelyben az üzletek zárásáról és nyitásáról szóló rendelet alapján megengedte, hogy Szuboticán az összes üzleteket december tizenhatodikán vasárnap, december huszonharmadikán vasárnap és január hatodikán vasárnap délig nyitva tarthassák.

Vasárnap

Az új esztendő számmal együtt most rövid egymásutánban öt ünnepi számot ad a Bácsmegeyi Napló, még pedig: holnap, vasárnap, azután december 23-ikán, ezt követi a közel kétszáz oldalas karácsonyi szám, majd december 30-ikán újabb vasárnapi szám és újév napjára újból terjedelmes ünnepi szám. Az összehalmozódó ünnepek dacára a Bácsmegeyi Napló minden vasárnapi száma ötvenkét oldalas és változatos tartalmu lesz. A holnapi vasárnapi szám tartalmából kiemeljük a következőket:

Benedek Károly: Beszélgetés Mascagnival (riport). Eos: Mozart a vívisekció és egy szerelmes békepár. (Bécsi levél). Czako Tibor: Új sorompók előtt (vers). Baedecker: Irodalmi levél. Blazsek Ferenc: Ne kérdezz (vers). Gál Ottó: Első nap (novella), g. o.: Beogradi feljegyzések (riport). Govorkovich János: Nirvana (novella). Hesslein József: XV. Lajos merénylője, Györgyi Ilona: Asszonyors (novella), Kosztolányi Dezső: Állatok beszéde és Szent Lajos király hídja (könyvismertetés), Kristály István: Piros szegfű az akták között (novella). Laták István: Ó milliő (vers), Lazarević—Mák Aladár: A kútnál (novella), Karlóczy Etelka: A becsület nevében (novella), Sikai Alajos: Két vers, Somlyó Zoltán: Tajtosz hegyén (vers), Szász Márton: Két virág (novella), Szigethy Vilmos: Decemberi fametszet (novella), Puhli Máté: Bokor Balázs halottja (novella), Tiller Ferenc: Versek.

Állandó rovatok, könyvismertetések, történelem apró történetekben, Tere-Fere, könyv-film-rádió egészítik ki az ötvenkét oldalas vasárnapi szám tartalmát. Kis olvasóink is megtalálják a lapban kedvelt olvasmányukat, a Habostortát, amely most is sok érdekes mesét hoz. A vasárnapi szám ára négy dinár.

— **A szuboticiai Vöröskereszt karácsonyi ajándéka a bunyevác, szerb, magyar és zsidó szegényeknek.** A szuboticiai Vöröskereszt a napokban ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy karácsonyi segélyt fog adni a szuboticiai szegényeknek vallás és felekezeti különbség nélkül. A Vöröskereszt ezer dinárt adományozott a bunyevác szegényeknek és a pénzt Sárcević Mandé asszonynak, a bunyevác jótékony nőegylet elnöknőjének utalta ki. Ezer dinárt a pravoszláv szerb szegényeknek, Protics Márkó görögkeleti lelkész útján, ezer dinárt a magyar szegényeknek, Lenárd Árpádné útján és ezer dinárt a zsidó szegényeknek, Ungár Pálné a zsidó jótékony nőegylet elnöknője útján adományozott a Vöröskereszt. A Vöröskereszt ezenkívül ötszáz dinárt utalványozott ki a szuboticiai orosz menekült családoknak karácsonyi segély címen. A Vöröskereszt kéri a felsorolt egyesületek vezetőket, hogy a pénzt a Vöröskereszt helyiségében, (a jogi fakultás épületében) minél előbb vegyék fel Slyivics Ljubomir egyesületi titkárnál.

— **Munkásotthon szerveznek Szentán.** Szentáról jelentik: Kozár Gyula munkáspárti tanács tag beadványt intézett a városi tanácshoz, hogy munkásotthon és munkaközvetítést létesítsenek. A városi tanács az Eugen-szálló egyik helyiségét jelölte ki munkásotthon és munkaközvetítés céljaira. A munkásotthonban előadásokat is fognak tartani.

— **Sok a halálos ítélet s nincs hóhér.** Zagrebből jelentik: A zagrebi hétszemélyes tábla ötnapi tanácskozás után végső fokon hozott ítéletet Prpics rablógyilkos bandája ügyében. A tábla áttanulmányozta a bűnügy iratait és beható tanácskozás után helybenhagyta a törvényszék hétrendbeli halálos ítéletét. A tábla ezután kegyelmi tanácsá alakult s a haláraitétek kegyelmi kérvényét a peranyag irataival együtt az igazságügyminiszteriumba küldte. A kegyelmi javaslat valószínűleg hosszabb ideig marad az igazságügyminiszteriumban és abban az esetben, ha az ítélet nem kapnak kegyelmet, az iratokat visszaküldik a táblához, amely a törvényszékhez továbbítja azokat. A törvényszék huszonegy órában belül kihirdeti a döntését s a következő 24 órában sor kerül az ítélet végrehajtására. Zavarokat okoz, hogy Mausner Flórián állami ítéletvégrehajtó meghalt és segédje, Hardt még nem jogosult kivégzések önálló végrehajtására. Valószínűleg sürgős pályázatot fognak kiírni az állami hóhérré állásra s az új hóhér a Prpics-banda kivégzésével fogja letenni a vizsgát.

— **Ügyvéd és bankár nem lehet képviselő Franciaországban.** Párisból jelentik: Érdekes meglepetés érte a francia kamarát, amely most tárgyalja a költségvetést. A kamara csütörtöki ülése egészen a hajnali órákig tartott. Az új folyamán a pénzügyi bizottságban Lafontaine szocialista képviselő azt a javaslatot terjesztette elő, hogy vegyék fel a pénzügyi törvénybe azt, hogy ezentúl pénzügyi, kereskedelmi vállalatok, bankok igazgatói, igazgatósági, felügyelőbizottsági tagjai, amennyiben állásukról a költségvetési törvény kihirdetése napján le nem mondanak, elvesztik mandátumukat. A pénzügyi bizottság a javaslatot egyhangulag elfogadta és reggel hat órákor a kamara elé terjesztették. Combes radikális hevesen tiltakozott az ellen, hogy ilyen fontos javaslatot hajnalban terjesszenek be, Poincaré azonban amellett érvelt, hogy a javaslatot el kell fogadni, sőt megtoldta egy szakasszal, amely szerint *gyakorló ügyvéd sem lehet sem a kamara, sem a szendűs tagja.* A javaslatot ezzel a kiegészítéssel fogadták el.

— **Ünnepi istentisztelet a szuboticiai zsidó templomban.** Hétfőn Ófelsége a király születése napján az ünnepi istentisztelet a szuboticiai zsidó hitközség templomában délelőtt féltizenegy órákor lesz.

— **Királysértésért háromévi fogház.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék pénteken tárgyalta Busics János halász bűnügyét. Busics királysértés vádjával terhelten állott a bíróság előtt, amely a bizonyítási eljárás lefolytatása után három évi fogházra ítélte.

— **Osvosi hír.** Dr. Kovács Sztr. Imre szülész és nőorvos külföldi utja miatt rendelését folyó hó 20-ikán kezdi.

— **Művészeti fényképek karácsonyra Reményinél.**

— **Elítelt betörő.** Noviszadról jelentik: Gaskó Jan kiszácsi földműves ez év április elsején betört Szabados László kiszácsi gazdálkodó lakásába és onnan különböző értékű tárgyakat vitt el. A noviszadi törvényszék pénteken tárgyalta az ügyet és Gaskót tizenöt napra fogházra ítélte.

— **A Francia Klub teadélutánja.** A szuboticiai Francia Klub vasárnap délután öt órákor saját helyiségeiben teadélutánt rendez.

*Kepher helyha
10 kg fával fut 24 órán át
Gyár Barxel Szubotica.*

— **SzAND teadélután.** A SzAND vasárnaponként rendezett teadélutánjai rövid idő alatt közkedveltekké lettek. Vasárnap, december 16-ikán félöt órákor kezdődik a SzAND teadélutánja a Bárány különtermében. Belépődíj ezuttal sinés és a tánczenét ismét Bodrics Miska zenekara szolgáltatja.

— **A szuboticiai Hakoah teadélutánja.** A szuboticiai Hakoah kultur és sportegyesület hétfőn, Ófelsége születésnapján délután négy órákor teadélutánt rendez a Bárány-szálló nagytermében.

— **Szombaton kezdődik a becskeréki pénzhamisítók bünpörök főtárgyalása.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken szombaton kezdik meg dr. Reysor Lajos, Leichinger Teodor és Leichinger Oszkár becskeréki lakosok bűnügyének tárgyalását. Az ügyészség mindhármukat százdináros bankjegyek hamisításával vádolja.

— **Autó és motorkerékpár karambolja egy halálos áldozattal.** Zagrebből jelentik: Halálos szerencsétlenség történt pénteken Zagreb egyik legforgalmasabb utkeresztvezésénél. A Jurjevka utca sarkán Bélics Márkó harmincegy éves fodrász motorkerékpárja összeütközött egy autóval, amelyet Mátics Jovan vezetett. A karambol következtében Bélics nagy ivben repült le a motorkerékpárról és olyan szerencsétlenül ütötte a fejét a kövezethez, hogy koponyája megsadt s a szerencsétlen ember néhány pillanat múlva meghalt. A rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy a halálos katasztrófáért kit terhel a felelősség.

— **A szentai zsidó lányot teaestélye szombat helyett vasárnap, december 16-ikán lesz a Royalban.** A kiadott jegyek érvényesek.

KISÉRELJE MEG SZERENCSEJÉT!
VEGYE VAGY RENDELJE MEG POSTÁN AZ ÖN SZERENCSE

SORSJEGYET CSAKIS **BRISTOL**

SHS ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJEGYÁRUSNÁL
NOVISAD, ŽELJEZNIČKA 27, TELEFON 25-96.

AZ ÚJ OSZTÁLYSORSJEGYEK ÁRAI OSZTÁLYONKÉNT: 1/4=25, 1/2=50, 3/4=100
KÉRJEN JÁTEKTERVEZETET ÉS FELV. HELYET DITALENUL KÜLDÜNK

— A szentai hetedik gimnazisták sztrájkja véget ért. Szentáról jelentik: A főgimnáziumi hetedik osztályos tanulók, mint a Bácsme gyei Napló közölte, hétfőn kivonultak az előadásról Markovics Dragoljub matematikával tanár órájáról, mert huszonhárom tanuló közül tizenegyet megbuktatott. Kedden már a többi tanár órájára sem mentek. Csütörtökön Mrbobrad György főgimnáziumi igazgatóval, a tanári karral és a szülőkkel történt tárgyalások és megbeszélések után a deákok elhatározták, hogy pénteken mindnyájan tovább tanulnak a szentai főgimnáziumban. Pénteken már mind meg is jelentek az előadáson. A tanári kar megbocsátotta a deákoknak, hogy sztrájkba álltak.

— A felrobbant dinamitpatron három embert megsebesített. Osziokról jelentik: Az Osziyek melletti Orahovica kőbányában a munkások egy fel nem robbant dinamitpatronnal találta. Elkészített fészegét a patronnal, amely felrobbant és három munkást súlyosan megsebesített. Szvetlics Tomó harmincöt éves munkásnak szemét ütötte ki egy szilánk. A sebesülteket beszállították az osziyei kórházba.

Ha seljtemharisnyát vásárol, a „Harisnyakirály”-nál, KLEIN JENŐ-nél, Novisad, Vel. Bekerak vagy Szentán, kérjen bont. m. l. nek ellenében a harisnyát ingyen kijuttatják.

— Sertésfus a kutban, Szentáról jelentik: Rózsa János marionosi gazda feljelentést tett a kanizsai csendőrségen, hogy huszonnégy sertést kedden éjszaka elhajtották tanyája udvaráról. Huszonnégy sertését a marionosi tanyákon megtalálták, három sertését pedig levágva az ugynevezett kétes kutban találták. A csendőrség megindította a nyomozást.

— Estérés, Molról jelentik: Sábli Mihály kereskedő üzletébe csütörtök éjszaka betörték és az üzletből ötszáz dinár készpénzt elloptak. Az ismeretlen tettesek kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— Korcsmal verekedés. Adáról jelentik: Máté János és Flórián megjelentek Achác Ferenc korcsmájában. A vendégek és a vendéglős között szóváltás támad, majd Máté János bottal támadt Achácra. Achác védekezésül sörös üveget hajított Máté felé, amely bal karját súlyosan megnehezítette. Az adai csendőrség a verekedők ellen megindította az eljárást.

Megcsodálják, megbámulják, megfordulnak utána. Ha arckrémül a DESZANKÁT használja

— Szentá város saját kezelésben szedi az állami adót. Szentáról jelentik: Szentá város értesítette az állami egyenesadók vezérigazgatóságát, hogy ugyanolyan feltételek mellett, mint Szubotica, hajlandó magára vállalni az állami adók beszedését.

— Szentára helyezik a kataszteri hivatalt, Szentáról jelentik: A noviszadi kataszteri igazgatóság értesítette Szentá várost, hogy a kataszteri hivatalt Szentára helyeznék, ha megfelelő hivatali helyiséget ad a város. Szentá város a városházán levő főszolgabírói hivatalt ajánlotta fel a kataszteri hivatal számára és így hamarosan Szentára kerül a kataszteri hivatal.

A Lawn-Tennis Klub Subotica—Palic tagjai és azok vendégei részére zártkörű tea-délutánt rendez december hó 19-ikén a »Hotel Jagnje« termeiben hat órai kezdettel.

— Meglopta a barátját. Osziokról jelentik: Pujin Bosko és Burics Péter osziyei cipészegedek munkanélkül voltak és elhatározták, hogy Szomborba mennek munkát keresni. Mivel nem volt utiköltségük, megbeszéltek, hogy Burics eladja egy saját, mint társa ruháját, Pujin pedig elmegy a munkásbörzére vasuti kedvezményért. Mire Pujin a munkásbörzéről visszatért, társa elzalogosította minden holmiját és a pénzzel megszökött. A tolvaj után megindult a nyomozás.

Karácsonyfadiszkek

legszébb kivitelben
RUF cukorkaü-letben
Kralja Aleksandrova ulica

Uj orvos Szontán. Dr. Niko Duhović, a szubotical városi kórház volt másodorvosa Szontán, a Fäig-féle házban (Crkvena ulica) rendelőjét megnyitotta. Rendel d. e. 8—11, d. u. 4—6-ig. Betegpénztári tagoknak d. e. 8—10-ig.

— Kevés a rendőr Szentán. Szentáról jelentik: Szentá város az új államalakulás idején nyolcvannégy rendőri állást rendszeresített. Később husszal apasztották a létszámot és a múlt évben még tizzel redukálták a rendőrök számát. Az ötvennégy rendőr közül kilencen lemondtak. A rendőrök közül huszonhat állandóan iradai, mezőri, kézbesítői, forgalmi, dobosi vagy hídszolgálatot teljesít, míg másrésztük Felsőhegyen, vagy Tornyospusztán szolgálnak, ugyhogy 35.000 lakosu városban mindössze tizenkilenc rendőr teljesít szolgálatot. Vorgics Szilvó főkapitány előterjesztést tett, hogy a létszámot tizzel emeljék fel. Az átszervezés háromszázezer dinárba került volna. A gazdasági bizottság az indítványt azzal az indoklással utasította el, hogy a város közbiztonsága példászerű és létszámmelésre nincs szükség.

PÖSTYÉNI ISZAP

a természet erejével gyógyítja a rheumát, köszvényt, ischliast. Minden gyógyszerárban kapható PI. QA. kocka (iszappakolás) és GAMMA-kompressz (kész iszapporogtatás). Legelősb házikúra, mert 30-szor használható.

Főlerakat:
Mr. A. Blum gyógyszerár Subotica, Strossmajerova II.

— Szentán is eltörölték az idegenadót. Szentáról jelentik: Szentá város minden itt tartózkodó külföldi vendég után napi öt dinár idegenpótadót szedett. A gazdasági bizottság szerdai ülésén Vorgics Szilvó főkapitány azt indítványozta, hogy az idegenek ezentul is harminc napra előre fizessék az adót; a bizottság a főkapitány indítványát elvetette és kimondta, hogy 1929. év január elsejétől kezdve Szentán is megszüntetik ezt az adónemet.

A szerb Gazdakör díszgyűlése. Szentáról jelentik: December 23-ikén a Szerb Gazdakör díszgyűlést tart, amelyen a szentai és szentai járási gazdák közt ki fogják osztani az érmeket és okleveleket, akik a sztaribeceji és velikakikindai gazdasági kiállításon kiállított tárgyaikért kitüntetést nyertek.

— Ötvenezer d'inar a szentai városi főkönyvek lezárásáért. Szentáról jelentik: Az 1927 és 1928. évi városi adóhivatali főkönyvek lezárásának költségeire dr. Felsőhegyi András adóügyi tanácsnok ötvenezer dinárt kért, hogy a könyvek lezárását ideiglenes segedőkkel végeztethesse el. A gazdasági bizottság az összeget megszavazta.

Orvosi hír. Dr. Tessényi Béla műtősebész, a budapesti Szent János-kórház sebészeti osztályának volt asszisztense, orvosi gyakorlatát Novi Vrbáson, Kralja Petra 396. sz. alatt megkezdte.

— Ötezer dinár szubvenciót szavazott meg Szentá a vendégszereplő nisi szintársulotnak. Szentáról jelentik: A város gazdasági bizottsága a három héti Szentán vendégszereplő nisi Nemzeti Színháznak a városi színházi alaphól ötezer dinár szubvenciót szavazott meg.

— Kegydij a hősi halott szüleinek. Szentáról jelentik: Döme András hetven éves szentai lakos egyetlen fia Novipazáron a kacsakok elleni harcban elesett. A hősi halált halt katona szüleinek Szentá város havi kétszáz dinár kegydiját szavazott meg.

Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, rosszullet, fejfájás, szemkáprázás, idegizgalom, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes »Ferenc József« keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes utra tereli, felfrissíti a szellemet és egészséges álmod hoz. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a »Ferenc József« víz használata folytán éhségérzetüket majdnem teljesen visszaszerezték. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Gyermekek

gyakran szenvednek torokgyulladásban. Tekintve, hogy többnyire nem tudják torkukat öblíteni, adjunk nekik

Panflavin-pasztillákat.

Ezek nem rontják el agyomrot, jó ízük folytán a gyermekek szívesen szopogatják. A Panflavin-pasztillákat, mint meghűlést és ragályt megelőző szert, a legelső szakorvosok melegen ajánlják. Minden gyógyszerárban kaphatók.

Anyák! Ha a gyermekek fürdetésénél közönséges szappant használnak, az a szemeket marja és könnyen kisebzi a bőrt. A kiváló, enyhe Ray-szappan, amely tyuktojás hozzáadásával készül, a legjobb fürdőszappan gyermekeknek és általában a legjobb toilettészappan. A durva, repedezett bőrt meggyógyítja, szép puhává és simává teszi. A Ray-szappant gyermekszappan gyanánt orvosilag ajánlják és az orvosok szívesen használják a szem mosásánál.

Háztartások! Mindenki saját érdekében használja ki és vásároljon a még nyolc napig tartó Barzel vas-kereskedés olcsó háztartási kiállításán.

— A vrsaci iparos-dalegylet jubileuma. Vrsacról jelentik: A vrsaci iparos dalegylet fényes keretek között ünnepelte meg fennállásának harmincéves jubileumát. A jubileumi estélyen nagyszámu közönség jelent meg.

Szépségápolás. Hajszálak, redők, anyajegy, szemölcs, végleges eltávolítása villannyal. Hámlasztókurák és kékfénykezelés. kaphatók saját készítményű széplő, májfoltt, mittedszer, pattanás elleni és arcfehérítő krémek, arcvizek, puderek stb. Olcsó bérletrendszer. Vidéki megrendelés utánvétellel. Tantíványokat kiképztek. Roth Olga kozmetikai intézete Szubotica, Kralja Alekszandra ulica 4.

SZINHÁZ

Az Ábriss rózsája bemutatója a Népkörben. Anne Nichols amerikai író világhírű vigjátékát, az »Ábriss rózsája«-t december 15-ikén, szombaton este mutatja be a Népkör műkedvelőgárdája Arányi Jenő rendezésében. A vigjáték szereplői: Deutsch Janka, Nagy Magda, Nyáray Rezső, Garay Béla, Deák Kornél, Szabó János, Böhm Jenő és Horváth Lajos. A kitűnő szereposztás előre is biztosítja a darab sikerét. Az előadást vasárnap megismétlik. Jegyek mindkét előadásra Krécsinél és vasárnap a Népkör pénztáránál kaphatók.

Kramer Imre és Popova hangversenye. A Vöröskereszt nőegylet, mai szombat esti hangversenyét öríási érdeklődés előzi meg. A Városi Színházban megtartandó koncerten Kramer Imre a szubotical származásu fiatal hegedűművész, akinek tavaly is nagy sikere volt Szubotican, a következő kitűnő műsorról szerepel: 1. Corelli: Folia, Paganini-Kreisler, Preludium Allegro. 2. Bach: Largo Allegro, Tschajkovsky: Serenad melancholique. Schubert: Rondo, Smetana: Aus der Heimat. 3. Sarasate: Romanza, Falla: Jota Wieniavsky: Scherzo tarantello. A hangversenyen Popova asszony a beogradi Opera művésznője is kitűnő műsorról működik közre. A hangversenyre korlátolt számban kaphatók még csak a jegyek a színházi pénztárnál.

A Frohsinn dalárda karácsonyi dalestje. Noviszadról jelentik: A noviszadi Frohsinn dalegylet december 26-ikán nagyszabásu dalestet rendez a Szloboda-szálló nagytermében. Az est iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A Wiener Sängerknaben szubotical hangversenye. Emlékezetes még az a nagy siker, amelyet a Wiener Sängerknaben tavalyi koncertje aratott. Az európai híru kitűnő gyermekkórus december 18-ikán, kedden este félkilenc órai kezdettel a Városi Színházban vendégszerepel ismét és a legjobb zeneszerzők karénekei kivül Schubert »Der vierjährige Posten« címü kis operáját is bemutatja. A bécsi gyermekkórus hangversenyét, amelyre jegyek már kaphatók a színházi pénztárnál, nagy érdeklődés előzi meg.

A »Sztambul rózsája« vasárnap délután félhelyárrakkal. A Katholikus Legényegylet műkedvelői december tizenhatodikán vasárnap délután négy órakor negyedszer színre hozzák a »Sztambul rózsája« címü nagyszerü operettet, a bemutató szereplőivel. Az előadásra a jegyek elővételben a Krécsi-féle könyvkereskedésben vasárnap délig és délután két órától a Legényegylet pénztáránál kaphatók.

KÖZGAZDASÁG

Tenyészállatok a bácskai tartomány birtokaira. Szomborból jelentik: A bácskai tartomány birtokosait küldött ki, amely vasárnap Horvátországba utazik, hogy ott a tartomány részére háromszázezer dinár értékü tenyészállatot vásároljon. A bizottság tagjai Budisin Száva, a tartományi választmány tagja, Tupaiacs Milán tartományi főállatorvos, Jarakula Bogdán gazdasági előadó és Presics Mihály tartományi képviselő. A bizottság a fajméneket gróf Ele vukovári méntelepén, a bikákat, fűszöket, juhokat és disznókat a gyurgyeváci, birjei, nasici, ernesztinovái és krizsevci mintagazdaságokban szerzi be. A megvásárolt tenyészállatokat a tartományi birtokra Koszancsicsevóra szállítják és az érdekelte községek és gazdák ott megtekinthetik és megvásárolhatnak. A bizottsággal együtt utaznak az érdekelte községek és a bácskai mezőgazdasági egyesület kiküldöttel is.

Ne nevesse ki

az olyan embert, aki fénytelen cipőben jár! Ön igen tudja és ezért világosítsa is fel embertársát, hogy ne csak cipőkrémet, hanem

PYRAM növényi pasztát használjon

NYILT-TÉR

Felhívás!

A szuboticei zsidó hitközség képviselőtestületi választása folyó hó 16-ikán, vasárnap reggel 9 óra-kor kezdődik s a szavazás délután 1 óráig tart.

A szavazási helyiség a zsidó elemi iskola.

Felhívjuk hittestvéreinket, hogy a választáson feltétlenül megjelenni sziveskedjenek s ezzel dokumentálják érdeklődésüket.

Hittestvéri üdvözléssel:

A szuboticei zsidó hitközség

Klein Adolf pártja.

13195

Értesítés

Bakalović Iván megszűnt az »ANKER« Ált. Biztosító R. T. ügynöke lenni, amiért közhírré tesszük, hogy nevezett semminemű üzlet kötésére részünkről nem jogosult és a nála eszközölt befizetéseket nem fogjuk elismerni.

ANKER

13178

opšte osiguravajuće društvo.
Direkcija za Kraljevinu SHS u Beogradu.

Görögkeleti Egyházközség Szentán.

155—1928. szám.

Hirdetmény

A noviszadi bácskai Püspökség intéző bizottságának A. O. 1434, 448—1928. sz. jóváhagyó végzése és az egyháztanács 123. sz. határozata folytán az állami számvéviségi törvény 86—98. szakasza alapján, Vujić Pál hagyatékához tartozó ház javítási munkálatai nyilvános árlejtésen f. évi december hó 19-én d. u. 2 órakor az egyházközség irodájában kiadatnak.

Az előírányzott összeg 131.426 dinár 54 para és pedig:

Kőműves munkálatok	69.709	dinár	66 p.
Ácsmunkálatok	16.247	»	36 »
Bádogosmunka	34.945	»	52 »
Asztalos, lakatos és festési munka	10.524	»	— »

A tervezet és a feltételek naponként megtekinthetők a hitközség irodájában. Az előírányzott összeg 10%-át óvadékképpen a gör. kel. szerb hitközség pénztárába kell akár készpénzben, akár értékpapirokban letétbe helyezni.

Ajánlatok 100 dináros okmánybélyeggel ellátva, zárt borítékban, legkésőbb az árverés napjának reggeli 11 óráig a hitközség irodájában adandók be.

Az utóajánlat, valamint a feltételektől eltérő ajánlatok el nem fogadtnak.

Az egyházközség fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választ.

A hitközségnek Szentán, f. é. december hó 4-én megtartott üléséből.

Aleksandar Tucakov
titkár.

12987

Dr. Milos Ludajics
elnök.

Karácsonyi és ujévi ajándék

1928 december 31-ig 20 % -al az eredeti áron alul árusítom a raktáron levő kész férfi- és gyermekruhákat, *Ne mulassza el senki ezt a kiváló alkalmat*

Továbbá ajánlom igen t. vevőimnek gazdag raktáromat valódi angol dicatszövetekben, télikabát, raglán, mikadó, sport-, utcai, estiruhák és egyes nadrágok részére, melyeket 1928 december 31-ig készfűzés ellenében 10 % -al a szabott áron alul árusítok

Jasa Wiegenfeld, Novisad

Kr. Petra ulica 13

Szaloncukorka chocolate-dessertek

elismert legjobb minőségben, naponta frissen készült, gyári árban kapható

Brummer cukorkaüzletben

Hol kapható: a legjobb és legolcsóbb italok?

Sajáttermű irányalmi rizlingbor, saját főzésű tiszta borc- és törkölypálinka, valódi szerbiai szilvórium, nehéz likőr, kiváló ru nok az ész or zít an a lego esőb-ban be z r z h e t ő i a szuboticei vasúttal szemben levő

„André“-pincében

Viszontáru lőknak igen nagy kelvezménye

A világhírű

MAUTHNER MAGVAK

beográdi képviselete megkezdte Szerbiában, Oszterbiában, Szerémségben és Szlavóniában mindennemű nemesített fajmagvak árusítását.

Minden gazdának érdeke, hogy

MAUTHNER MAGVAKAT

használjon

Akiknek a fentnevezett területekről MAUTHNER-magvakra van szükségük, forduljanak bizalommal a következő címre:

Prva Beogradska Trgovačka Agentura

Beograd, Kosovska ulica 43

ahol a legfigyelmesebb kiszolgálásban lesz részük

A motto:

NE KOPLALJ DE LÉGY KARCSU!

Díjtalan prospektust küld a

Parafin Kozmetički Zavod

OSIJEK, Kolodvorska 42

Ritka alkalom!

Olcsó karácsonyi árak

B R A Č A

LITTMAN - nál SUBOTICA (HUSPIAC)

Csak jó minőség!

Gyermek keztyü prima minőség	Dinár	10
Férfi trikókeztyü prima minőség	Dinár	13
Női bélelkeztyü minden színben	Dinár	15
Férfi szarvasbörkeztyü imitáció szeget széllel	Dinár	20
Női bőrkeztyü klassé prima minőség	Dinár	49
Börkeztyü nappa prima minőség	Dinár	75

Férfi bokavédő minden színben	Dinár	25
Férfi stutzni prima gyapju	Dinár	18
Nyakkendő prima selyem	Dinár	11
Selyem schál szép csizkozással	Dinár	14
Gyapju schál prima minőség	Dinár	13
Gyermekharisnya minden színben	Dinár	5

Selyem zsebkendő divatos mintákkal	Dinár	4
Női zsebkendő prima, azsuros	Dinár	3
Gyermekmellény prima gyapjuból	Dinár	32
Női mellény prima gyapiuból	Dinár	60
Női mellény, elől és hátul végig mintázva	Dinár	99
Gyapju sapka prima gyapju	Dinár	10

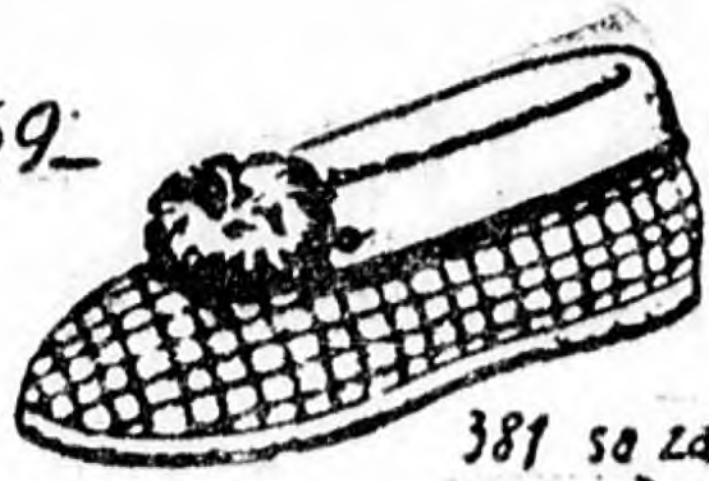
Ingek, nyakkendők, gyapju és sportharisnyák nagy és olcsó választékban

Ajándékok az egész családnak

Rebeka

Din. 69-

Din. 89-

Din. 169-

Din. 299-

Din. 249-

Din. 109-

Din. 169-

Din. 249-

A BŰVÖS TALLÉR

▲ „BÁCSMEGYEI NAPLÓ“ EREDETI REGÉNYE
Irtta: Somlay Károly 22

— De el ne pletykázza a dolgot. Ha Lidivel találkozni és beszélni tudok, a husz pengőt azonnal megkapja, — mondta Tamás és kilépve a bűzös, szennyes oduból, a vadászastély felé vette útját.

Rebeka gunyosan nézett utána.

— Ha nem csordul, majd cseppenik valami a Lidikétől is... Ha megsugom az urának az ellene készülő ármányt, az se marad adósa Rebeka nénőnek, — mormolta a falelkü, hideg Sybilla.

Szentül hitte, hogy Lidit is meg tudja szédíteni. Lidiben is olyan nőt látott, aki — ha oktan szenvedélye elragadja — még a becsületét is feláldozza. Sokéves tapasztalatai révén azt is megtanulta, hogy a fiatal nő olyan, mint a szikkadt nádas: ha tüzet fog, lángol, mint a gyehenna.

— Majd karóra kapom én azt a kovácsnét, — gondolta, aztán visszazorgott a rongyokkal bélelt kosárba, hogy szövögesse a hálót, amelyikbe két, esetleg három bolond legyecskét lehet majd beleszédíteni.

Enyhe juniusi napok voltak. A fecskék vigan iveltek a napfényben. A fülemilék trillája hallatszott a kertek alól. A felzendült gabonablák felett — szárnyait rezegetve, — dalogtatott a pacsirta. Éjjel már vert a mezőn a fürjecske. A gémekek és egyéb csatangoló vízimadarak is birtokukba vették őseik földjét, a Tiszában zöldelő Csicsószigetet.

A széna kaszálásával a többi mezei munka is föllendült. A gazdák napjaikat már nem a faluban, hanem a tanyán töltötték. István kovács is kora reggel ki szokott járogatni a tanyára és csak vacsorára érkezett haza. Azt tartotta ő is, hogy a gazda szeme hizlalja a mezőket.

Egy alkalommal már hajnalban indult, mert egy szekér búzát akart haza hozatni.

Utját a Cigánylapos felé kellett vennie, Rebeka figyelmét tehát nem kerülhette ki.

— Soha jobbkor, — villant meg a banya ravasz eszében a szándék. — Ugyanis ma akartam az asszonyoddal beszélni.

Fejére terítette vedlett nagykendőjét, kosarát a karjára fűzte, aztán elindult a falunak. Mint a prédaleső róka, olyan óvatosan csoszogott. Akivel csak találkozott, mindenkivel szóba ereszkedett és mindenki megállott vele beszélgetni, mert félték attól, hogy megveri őket szemmel.

A fiatal Cserné éppen lencsét szemelt a tornácon, mikor a banya az udvarukra lépett.

— A Keserű Rebeka, — mondta hangosan Lidi. — Mit akar Rebeka néni?

A vénasszony szemével pillanatok alatt bekaladozván a házat és ennek tájékát és miután meggyőződött, hogy senki nem fogja zavarni, markával megtörülte a száját, lekuporodott a menyecske mellé és halkán felelt:

— A te érdekemben gyöttem, galambom. Lidi ismerte ezt a förtelmes bőrharangot. Undorral, megvetéssel kérdezte tőle:

— Mi köze magának énhozzám? Mit tehetne maga az én érdekemben?

— Üzenetet hoztam számodra.

— Talán a sátántól? Mert azt mondják, hogy maga füti annak a kemencéjét.

— A régi szeretődtől.

— Jézusom, mit beszél maga?

— Ugy éli a napjait szegény, mint a kifogott hal a szárazon... Az utánad való epekedéstől maholnap már elszárad, mint a dérutított avarfü.

A menyecske mintha megmerevedett volna, gondolatai megálltak. A székről fel pattant. A vénasszony kendőjéhez kapott.

— Tövis legyen a párnád, vén boszorka! Azért jöttél, hogy felduljad az életemet, a nyugalmam, a boldogságomat? — hörgögte és ütésre emelte a jobbját.

— No, no, Lidikém, virágom, nem mu-

száj így felfortyanni. Rebeka nénédben úgy pihen a titok, mint a sirban a halott. Tudom én, hogy három évnek előtte sokszor beszélgettél Tamással a gyeprü alatt a kert végén.

— Menjen, menjen kend az udvarunkból mert az anyósoméért kiáltok.

— Megyek rubintom, már itt sem vagyok. Csak még azt akarom mondani, hogy ha izenni kívánnál Tamásnak, hát én...

— A...a... a Tamásnak?

— A szemeidből olvasom a titkodat... Te még most is szereted azt a karcsu, szép legényt... Micsoda öhozzája képest ez a szurtos kovács?... Tudom, hogy egy varázstallért adott néked az urad, de ha én akarom, nem lesz annak semmi ereje.

— Menjen, kotródjék, vén gyalázatos, istentelen méregkeverő.

— Megyek no... Ejnye, hogy a... Még hogy így gorombáskodik az emberrel... Csak azt akarom mondani, hogy ha a Tamás urral beszélni akarsz, Rebeka nénéd okvetlen megtalálod a Cigánylapon, — dűnyögött a vénasszony, aztán kisurrant az uccára.

Röhögött. Tudta, hogy milyen veszedelmes magot ültetett most a Lidike lelkébe. Hogy megfogamzik-e a mag? Talán meg az asszony lelke kiszámíthatatlan.

Lidi dehogy merte volna ebbe a kényes dologba beleavatni az urát. Ostoba pletykával miért dulja fel a családi békét? De talán még sem kellett volna elhallgatni István előtt, hogy a napokban a jágerlegény az ablakon bemosolygott...

— Lesz, ami lesz, ahogyan a jó Isten rendelte, — állapotod meg végül, aztán megint a lencséhez fogott ugyan, de minden idegszála remegett.

Nem tudta, mitévő legyen.

— A Móri bácsi, majd ő megmondja, hogy mit csináljak, — vigasztalta magát és abban állapotod meg, hogy ebéd után elmegy az öreg hajduhoz tanácsot kérni.

(Folyt. köv.)

Uri divatkülönlegességekben a vezető cég: VUKOVICS GERŐ, SZUBOTICA

P. & C. Habig, Borsalino és Panizza kalapok, L. B. O. uri és női harisnyák egy-ül lerakata. Allandó dúsz választék férfi fehérnemű (mérték szerint is), nyakkendők valódi angol poulowerek és utazópláidekben Pontos kiszolgálás szolid árak mellett

Sár- és hócipő gyári lerakata

a világhírű HUTCHINSON gyár „ORAO“ gyártmányai

**Kosta Nikolić
i Drug**

Beograd, Knez Mihajla 12

Eladás csak nagyban

A gyár minden párért garanciát vállal!

289

Miért?

kinossa magát és gyermekeit ricinusszal vagy más keserű szerrel, amikor agymortis tüsrejtve a LAKSIT-csokoládé. A LAKSIT je és s a a kellemes, mint a legfinomabb csokoládé és semminemű fájdalmat nem okoz. Esőrendű szer olyanoknál is, akik állandó szeszszorásban szenvednek LAKSIT a legolcsóbb szer, mert egy doboz 12 csokoládéval, mely 12-szeri használatra elég, 10 dinárba kerül. Többféle hashajtó és kolázs van for a omban, azért kérjen kifejezetten LAKSIT-csokoládét. Kapha ó minden gyógyszertárban és drogeriában. Kéj a le kzelebbi gyógyszerárban.

KANADA

Német, magyar és román családok, egyes személyek, háziacselédek, akik tavasszal KANADA-ba óhajtanak kivándorolni, forduljanak pontos és részletes felvilágosításért a

**CANADIAN PACIFIC FŐKÉPVISELETÉHEZ
ZAGREB, GAJEVA 59**

vagy valamelyik alanti altigynökséghez:

BEograd: Vilsonov trg 107

SOMBOR: Radivoj Kovačić, Pariška ulica 2

OSIJEK: „Transoceanik“, Strossmayerova ulica 2/I

VEL. BEČKEREK: „Transoceanik“, Vilsonov trg 1

1273

**A TÉL
ESŐ - HIDEG - KÖD**
magával hozza a
reumát - isiászt
csont-, izom-, csukló-,
kereszt-gyulladásokat és szurásokat,
fog- és fejfájást
Az »ALGA« bedörzsölés segít!

**Öregek a reumatikus bajok elkeresitik napjaikat:
ALGA-masszázs** új életerőt és frisseséget ad!

Gyógyszertárakban
egy üveg
„ALGA“
16 dinár

Drogeriákban
egy üveg
„ALGA“
16 dinár

Postán széthűldi: ALGA-laboratórium, Sušak 4 üveg 77 dinár, 8 üveg 131 dinár
14 „ 205 „ 25 „ 320 „

Az elismert legjobb belföldi
PEZSGŐ

a **„Fruškogorac,„**

francia módszer szerint gyártva (palackban erjesztve)
Próbaküldemény 8 üveg 500 dinár utánvét mellett.
(Fuvar, láda és csomagolás ingyen)

„FRUŠKOGORAC“ PEZSGŐGYÁR K. D., NOVISAD

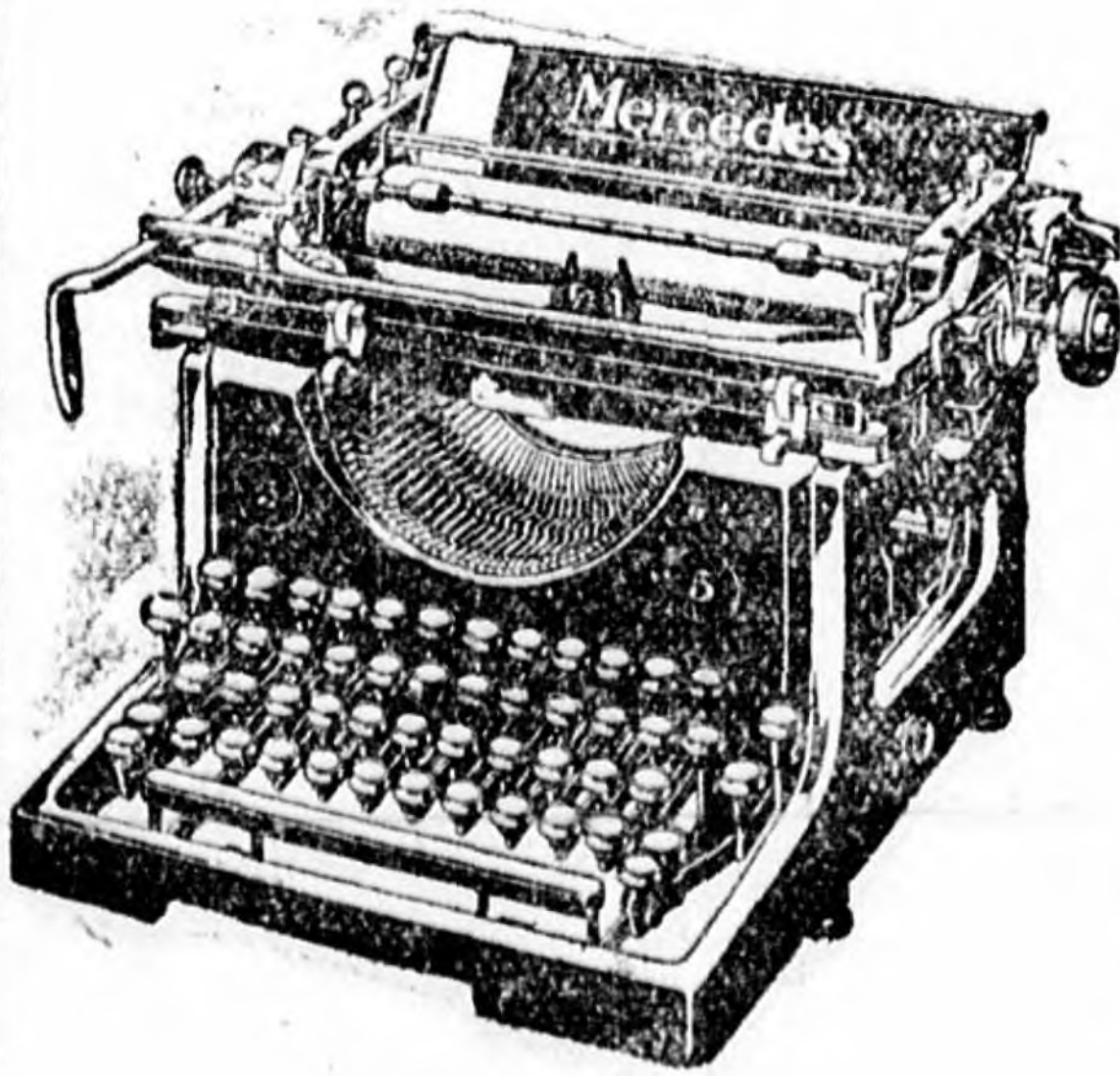
Királyi udvari szállító. — Kitüntetve

a zagrebi, novisadi, ljubljanaei és szuboticaei kiállításokon

1279

Naponta garantált friss
l-a teavaj
Tescheni vaj, Radić-féle Ementhali sajt Gruyer-sajt Roquefort-sajt, Francia Gorgonzola-sajt, Olasz Eidami sajt, Hollandi Óvári sajt, Magyar Szalámi sajt Ementhali krém (préselt) sajt Kačkavalj-sajt, pirotski Trappista-sajt, boszniai Trappista-sajt, bánáti Kasinó-sajt Liptói túró Sombori túró Kvargli Imperial-sajt Romadour-sajt Reggeli sajt, Fröhstücker-käse Hegyi sajt, Kräuter-käse Édes tejfel Tehéntúró és mindenféle bel- és külföldi dobozos csemege-sajtok kaphatók
Trišić Tódor
tejtermékek kereskedésében
Subotica, Strossmayerova ul. 22. Halpiac

MERCEDES

írógép a vezető
márka

Komoly és solvens
rayon-

képviselő-
ket keres

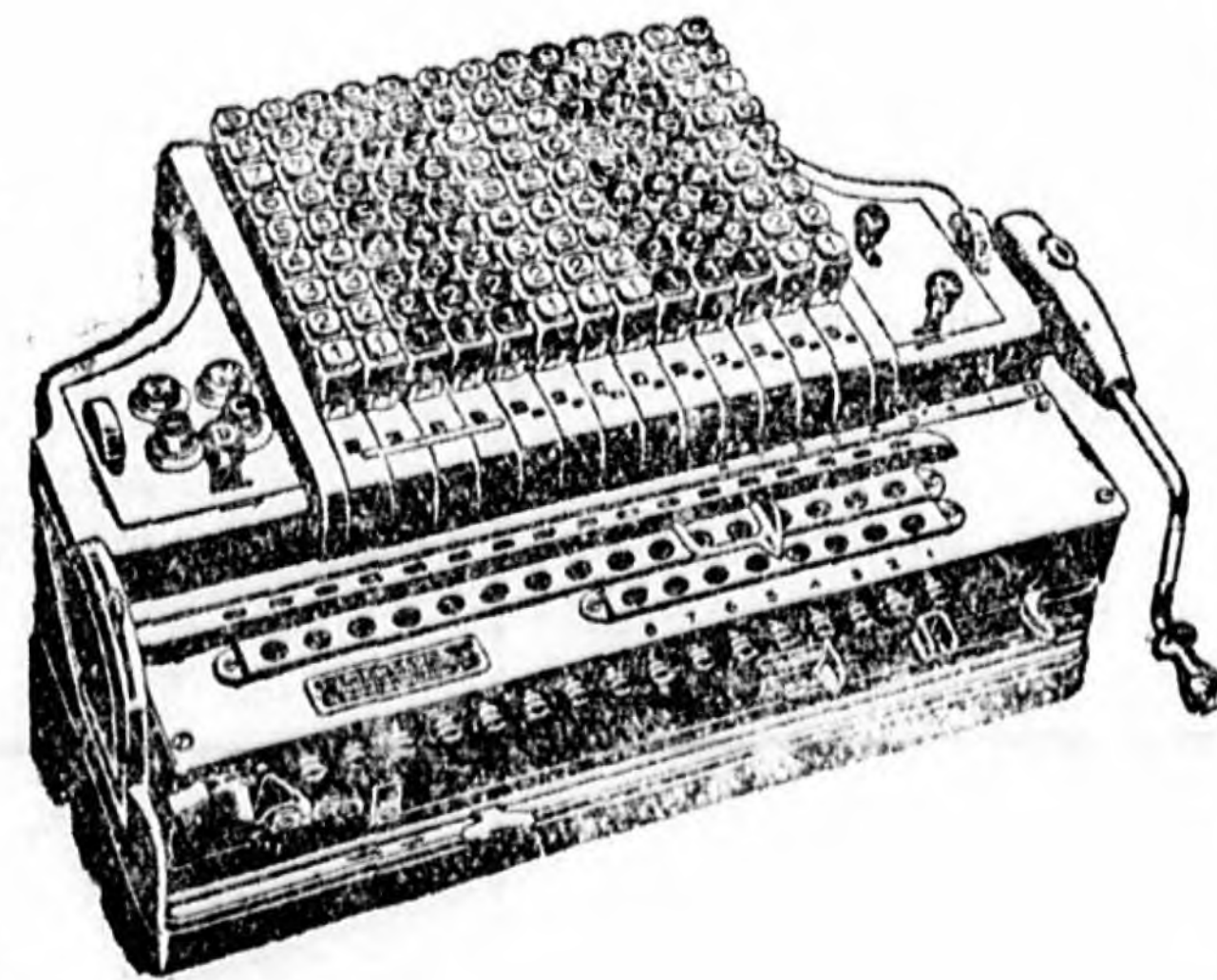
„MERCEDES“

ZAGREB.

Nikolićeva ulica 14

Telefon 26—14

Az egyetlen modern gép,
amely cirilicával és latinicával ír

A XX. század csodája

Parfümeriát, kozmetika és higiénikus cikkeket csakis a
BRAČA MAREB
cégnél
NOVISAD
Kralja Petra 15.
váraoljon, mert ez a leg-
nagyobb és legszortirozott-
tobb raktár. — Leszolidant
kiszolgálás!
Meyen leszállított árak!
Legnagyobb választék
karácsonyi és újévi
ajándékban. 1288

Olcsó bor!

1 liter kitünő
fehér fajbor 6 din.

1 liter kádárka
siller . . . 6 din.

Nojseck Géza

fűszerkereskedésében
SUBOTICA

0.5

Tudja-e Ön már, hogy a legfinomabb és leg-
izletesebb hentes és husárut **Suboticán Dér Testvéreknél**
kaphat, Labor-palota

Mielőtt ruhát csináltat okvetlenül tekintse meg legújabb eredeti párisi divatmodelljeimet **Cérnay-szalón** Subotica, Telefon 712
IV., Zlatarićeva ul. 10

10 napos karácsonyi vásár

A raktáron lévő télikabátokat bőrkabátokat, raglánokat, férföltönyöket, női és leánykabátokat, szörme- valamint városi bundákat

mélyen leszállított árban árusítom

Minden vásárló, aki 100 dinárért vásárol, egy valódi svájci gyártmányú órát kap karácsonyi ajándékba

Földes Samu

ruhaárházában, Subotica, Gyümölcsiac. Rudićeva ulica 3. 1321

Karácsonyi és ujévi vásár!

Raktáram tulhamozottsága arra indit, hogy összes áruimat a karácsonyi vásárok szokásos olcsó árainál is jutányosabban bocsásam a t. c. közönség rendelkezésére. Ezt a kirakataimban feltüntetett árak mindennél meggyőzőbben igazolják!

Szörmebundák 1200 dinártól!

Hegyi Fülöp
női felöltők áruháza
Subotica

Euphosis Paraffin Therapia

Ciril i Metod trg 5. Dr. Vécsei Jenő orvos lakásán. Telefon: 539

A legújabb és eredményeiben felülmulhatatlan gyógymód **reuma, kőszvény, ischias, lumbago, és neuralgikus fájdalmak esetében.** Legbiztosabb sikert paraffinos pakolásos fogyasztás az egész testre, vagy annak egyes részeire berliut módszer szerint.

Számos köszönőirat. Vidéki betegek részére **lakás és ellátás.** Kívánatra prospektust, vagy szóbeli felvilágosítást ad: 685

Dr. Vécsei Jenő, orvos

Elsőrendű
porosz kályhaszén
I-a koksz
tűzifa
Weiss Dezsőnél
Posta mellett 1242

FURNIRI SPERPLATE
DRUŠTVO ZA OBRATNE POTREPŠTINE OSIJEK

Ma este közkívánatra
ez évben az utolsó
disznótorosvacsora

Hirt Pali bácsi vendéglő

összes termeiben

Nagyszertű zene! Kíváló italok!

Autótulajdonosok figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a t. autótulajdonos urakat és a t. közönséget, hogy **Vel. Bečkerken a Milutićeva (Temesvári) utcában levő Prandell-féle autógazdálkodási és motorjavító-műhelyt** átvetttem és azt a modern technika követelményeinek megfelelőleg újból átalakítottam. Elvállalok mindennemű **autó- és motorjavítást** és minden mechanikai szakba vágó munkát szakszerűen és legjutányosabb árban!

Autogén-hoggesztés! — Allandóan fűtött garázs!

Szabó László mechanikus
UGYANOTT TANONCOK FELVÉTELNEK

Olcsó árak! Olcsó árak!

Fűzők, orvosi rendelésre haskötők a legmodernebb kivitelben

GUTAI-nénál

VIII., Ostojićeva ulica 32.

Weitzenfeld és Társa

Telefonszám 192 Subotica Városi bérpálya

Óriási választék futószőnyegekben, li-noleumokban és kárpitos cikkekben. - Nagy Karácsonyi Vásár és maradekok elárúsítása gyári áron

Prima urasági kék mák

MAUTHNER-féle

és az összes gazdasági magvak kaphatók a képviselőnél

Velimir Lederer, Subotica

Manojlovićeva ulica 7. Telefon 6-28. 1303

Kérjen mindenütt **»TRETORN«** sár- és hócipőt. A **TRETORN** cipőknek nincs versenytársa!

dió 7.80 dinár kilója

Ujtermésű 13120
az Agrarna i Komercijalna Banka, Brčko vezérképviseleténél
Subotica, Masarikova ul. 3 — Telefon 6-87 és
Julio Krishaber cégnél Subotica, Sokolska ul. 7
Eladás csak viszontárúslóknak!
Allandó raktár ladás és zsákszállításban és lekvárban

Karácsonyra!

Ékszerek, órák és China ezüst dísz tárgyak a legolcsóbban kaphatók

Adám ékszerésznél

Subotica, Rudićeva ulica 6. 1311

Narancs Citrom Füge Jánoskenyér

mindentféle

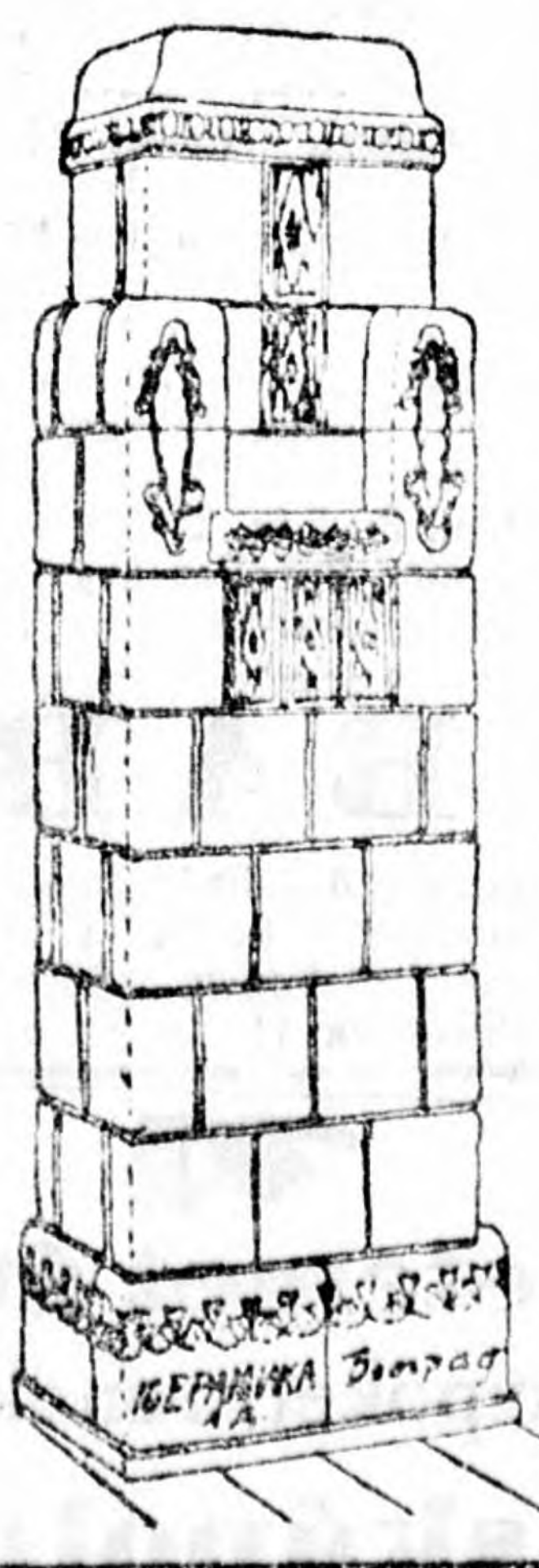
DÉLIGYÜMOLCS

viszont ladóknak „FORTUNA“, Cara Lazara ul. 4 12467

Ha gonlatlan ur! kényelembe akar élni, lakjon a **FEKETE** penzióban, hol tiszta rendes lakást, elsőrendű házköszítőt kap már napi 60 dinártól.

Uradalmi magyar **kékmák**
Eugros—Detail
Manó Sugár
Telefon 47

Vizesuborka
ecetes paprika savanyított káposzta és többféle főzelék konzerv kapható 1928
Kemény Dezső
ecet- és konzervegyárban
Subotica, I. Voľnovićeva ul. 5

KERAMIKA R.T.

kerámiái cikkek gyára és kereskedése

Telefon: 24-07 **BEOGRAD** Kosovska ul. 51
A telefonközpont mellett

Állandóan raktáron különböző kerámiái padló- és falilapok, legkiválóbb hazai és cseh **cserépkályhák**

Falazott takaréktűzhelyek minden kivitelben, agyagcsövek csatornázáshoz és ezek részei. Samottanyag

Tekintse meg nagy kiállításunkat!

Szakszerű szerelés! Versenymentes árak!

Staribečjei képviselő **E.Éla Branković** kályhás, keramikus 6155

Zálogárverés.
A Subotica i Kereskedelmi Iparbank Zalogosztálya mindazokat a zálogtárgyakat, amelyek nem rendezettek 1928. dec. 27-én d. u. 3 órakor a bank helységében hivatalos árverésen eladja

Ne menjen külföldre + labbjával +
mert külföld jön ide
Klein Jenő
ortopédia-cépszéke
Subotica, barátok temploma során ahol OLCSÓBBAN kap mértékű cipőt, mint a gyári cipő.
Javítás gyorsan és pontosan készenl 1108

Hirdetéseket
Sentán a Bácsme gyei Napló részére
Molnár Sz. Vince
könyvkeres edése vesz fel.

Nagy karácsonyi vásár!

Karácsonyi ajándékot **MAMUZ-ICS A. Könyvkereskedésben** (Városháza) szerezhet be legolcsóbban. Az összes árak 10-40%-al leszállított áron kaphatók 1929. január 14-ig
Gramofonok, lemezek havi 100 dináros részletfizetésre kaphatók

LIFKA-MOZI

Vasárnapig

2 sláger!

2 szenzáció!

Sárga lilium

Biró Lajos világhírű szindarabja
Rendezte Korda Sándor

ZSEZSI

HOOT GIBSON

Iovashonviván bravuros kalandorfilmje

Rendes helyárak!

Eredeti zene!

**HÖLGYEKNEK
KARÁCSONYRA
LEGKEDVESEBB
AJÁNDÉKOT
MONTALIONNÉ
FEHÉRNEMŰ
SZALONJÁBA TALÁL**

**TRBOVLJEI
TRIFAILI
SZÉN**

**SZOBAFÜTÉSRE
ISMÉT KAPHATÓ
100 kg 56 dinár**

**SIPOS SANDOR
SUBOTICA
I. SOKOLSKA 6.
TELEFON 868.**

HÁZASSÁG

Jómenetelű üzlettel, két házzal és egyéb ingatlanokkal rendelkező középkorú uriaszony házasságot kötne intelligens úrral. Leveleket teljes címmel »Gyermektelen« jellegre a kiadóba.
12752

FOGLALKOZÁS

Képviselek figyelmébe. Foglalkozzanak vászonra festett olajfestmények eladásával. Legnagyobb választék és raktár! Gyors, kuláns kiszolgálás! Ajánlatok fényképpel és 10 dináros okmánybélyeggel a meghatározásra Milan Kosem, Zagreb, Nikolićeva 14 címre küldendők.
13116

Podrásznő, perfekt ondulál és manikűröz, állást keres. Leveleket »Jó munkakereső« jellegre a lap kiadóhivatallába.
13163

Perfekt cipőszabász, több évig önállóan dolgozott, azonnali állást keres. Leveleket a lap kiadóhivatallába »Szabász« jellegre.
13164

Kereskedelmi utazók figyelmébe! Szerbiát, Osztróviát, Macedóniát, Szlovéniát, Szerémséget állandóan látogató utazókat keresünk, aki régi, elismert cég igen kelendő cikkét magával vinné. Autóval utazók előnyben. Ajánlatokat a kiadóba kérünk »Régi cég« jellegre.
13182

Utazókat fixre és jutalékra felvesznek, akik privátvevőket látogatnak. Óvadék szükséges. Szvetozár Mosorinszki, Vel. Bečkerek, Djurdja Smederevca 1.
13177

Ügynököket állami érték-papírok terjesztéséhez fix fizetésre felvesszünk. Jelentkezések Lang agentura, Todorovičnál.
13199

Intelligens urinő, nagykereskedő özvegye, állást keres intelligens, jólsituált úrnál. Gyermektelen özvegy urak előnyben. Ajánlatokat »Wienerin 858« jelleggel a Jugomosse, Beograd címre kér.
13181

Mérlegképes könyvelő, szerb német, magyar levelezőn január 1-re állást keres. — Megkereséseket dr. Szántó Miklós Sombor továbbít.
13072

Ügyes kiszolgáló leány felvétetik Szegyakov cukrászdára, Vel. Kikinda.
13101

Tanuló lányokat felvesznek. Flamann Bőrsz divatszalon, Vilsonova ul. 31.
13102

Fogtechnikus, perfekt, felvétetik. Cím a kiadóban.
13112

Vidéki hölgyek és urak ékszerjavítást és drágakövegyűjtést megvárhatják Blahánál, Subotica Edénypiac.
12560

Gyógyszertár tulajdonosok. Alkalmazottak állandóan előjegyzésben vannak Komikalijánál, Novisad.
12589

Képviseleket keresünk minden községben gazdasági cikkek. 25% kereset. Ajánlatokat »Verdienst« jelleggel a Publicitas Zagreb, Gundulićeva 11 címre.
12623

Megbízható jó soffőr keresetetik. Uraságoknál szolgáló előnyben. Szemző Istvánné, Krnjaja.
12147

VÉTEL-ELADÁS

Használt, jó állapotban lévő Wertheim vagy más rendszerű pénzszekrényt veszünk. Cím: »Literaria«, Subotica, Sokolska ul. 2.
13149

Megvételre keresek jó állapotban levő cementprést és cementesőformákat. Ajánlatokat ármegjelöléssel »Kézpénz« jellegre a kiadóba kérek.
13196

Teljesen új női télikabát, szőrmeallal eladó. Stosova ulica 3.
13213

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és olasz kőnyomással számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbontott jellegű leveleket továbbítunk. Kérőneveléshez véleményezéssel.

Legszebb karácsonyi ajándék egy valódi Harzi kanári. Kapható Unger cipész-nél, Pašićeva ulica.
13214

Tiszta akácmező, 200 kg, eladó. Knapec, Majsai ut.
13113

Szalvatoros üvegeket, literest és félliterest, keresek megvételre. Andrija Schwarz Subotica.
12007

Fehér félháló szoba, szelonnal, egy antik szalóngarnitúra azonnal eladó. Cím a kiadóban.
13065

Meghívó

Alulírott cégek tisztelettel meghívjuk a n. b. közönséget a közkívánatra e hónap 17.-én (hétfő) délután

SOMBORBAN

a „Hotel Sloboda“

nagytermében tea-délután keretében tartandó

DIVATREVÜRE

Székelly Mátyás
divatáruház, Subotica

Spitzer Lajos
szőrmeáruház, Subotica

Beck Jenő
kötöttáru, Subotica

Csapó Sándor
angol nőiszabó, Subotica

Rosenfeld Edit
francia divatszalon, Sentáról

VÁROSI MOZI

Csütörtök — vasárnap

Kettős műsor!

Két sláger!

Saxofon Suzi

Tragikomikus szerelmi játék. — Főszereplő:

ANNY ANDRA — STAR-FILM

A puszkaporos torony ostroma

Mexikói történet. — Főszereplő:

TOM MIX

Eladó malomgépek. 1 db egyszerű »Seck« Dresden gyártmányu 3-as számú dara- és decerctisztító, 1 darab »Seck« trieurtelep, állványbaépített 2 darab trieurhengerrel. Egy teljes szíjjáratos kőjárat, 40"-os francia kövekkel. A gépek csak rövid ideig voltak üzemben és kitűnő állapotban vannak. Paull Sándor, hengermalom, Kovin (Bánát).
13170

Régi antik butorokat vesznek. Ajánlatokat személyesen Zlatno Jagnjeban (Bárany-szállodában) délutánként 5-7 óráig. — Irásbellel: A. Solncev, Subotica, Praška 35.
13167

24 HP stabil szívógázmotort vagy lokomobilt keresek megvételre. Ajánlatok gyártmány és ármegjelöléssel Ujváry, Temerin címre küldendők.
13100

Ház 17.000 dinárért eladó. Livnička ulica 32. Ferrum öntöde mellett.
13107

Hol vásárol a vidéki legolcsóbban Szuboticán? Pöldes Samu ruhaáruházában (Gyümölcs-piac). — Férfi öltöny már 475 dinártól. Őszi férfi raglánok már 675 dinártól. Iskolai fiu ruhák már 350 dinártól. Gyermek téli kabátok már 375 dinártól. Női felöltők már 425 dinártól. Leány felöltők már 375 dinártól. Bőrkaabátok már 850 dinártól. Férfi télikabátok már 475 dinártól. Tessék meggyőződni olcsóbb mint bárhol!
9076

Ford-személyautó, alig használt, új motorral, az ülések bőrathuzattal azonkivül üzemképes egytonnás Ford-teherautó, generáljavitva, olcsón eladó. Megtekinthető Weisz, Sombor, Konjovićeva ulica 18.
12993

Patkányt, egeret 24 óra alatt kiirt Nacs Ignác patkányirtó, Bačko Gradište.
13088

Eladó gramofon 50 db művészlemezrel (Caruso, Piccaver stb.) Megtekinthető d. u. 3-5-ig. Tiefenbach F. Vilmos, Subotica, Trg Vojvođe Putnika 10.
13007

BAB

tarka 6 dinár kilogrammonként Fuchs i Dru, paprikaüzletben, Subotica, Vilsonova 11.
12847

Modern és stílus
butorokat

továbbá a szakmába vágó összes munkákat készítenek az újonnan átépített műbutorgyárakban

SIPOS FIAI

Zenta ut 3. Telefon 205.

Allandó raktár!

100 kocsi

munkát kaphat töltéscépitési munkánál az APATIN-SONTAI töltésen

Fizetés köbméterenként
12 dinár

A kocsik jelentkezzenek ugyanott a Fernbach-féle kastélynál, Hauer Józsefnél

Ebédlőkredenc diófából, márvány rézdiszítással jutányosn eladó. Karadžićeva 10.
12990

KÜLÖNFÉLE

Kétszobás modern udvari lakás, mellékhelyiségekkel azonnal kiadó Aleksandrova ulica 11.
13216

Csinosan butorozott szoba kiadó. Medák, Jelačićeva ul. 5.
13190

A központban szép nagy különbejáratu butorozott szoba 1-2 személy részére kiadó. Knjaza Mihajla (Virág utca) 7.
13138

Föld ingyen elhordható, kert töltésének is használható. Gimnáziummal szemben.
13046

Ha állatait, szárnyasait véstől és betegségektől meg akarja óvni, adjon nekik 2-szer hetenként Nutrint. Kapható szaküzletekben. Postai szétküldés Blum gyógyszertár, Subotica, főpostával szemben.

Apróhirdetések Szuboticán az Aleksandrova ulicán a Pressburger-féle üzletben, a Manojlovićeva ulicán a Rádió-Reklám irodájában, Universitas könyvkereskedés Aleksandrova ulica. Pöldes Samu ruhaüzletben, Gyümölcs-piac, Novisadon, Szomborban, Szentán, Veliki Bečkerekben ottani fiókkiaadóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók.

DIVATCIPŐ

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy cipőüzletemet átszerveztem. Raktáron tartom a legújabb divatu és jöminőségű női és férfi cipőket rendkívül olcsó árban.

Koch Ármin Jelašićeva ulica 7. Kiskápolna mellett

Allami- és közalkalmazottaknak kedvezmény